

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Laidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
 Žedaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
 Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjo prenumerata \$10
 Skelbimui ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
 Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
 941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
 Tel. 368-6813

O MUMS VISKO PERDAUG

Lietuvos tautiečių auka ir mūsų laikysena

EDMUNDAS PETRAUSKAS

Siu dienų Lietuvoje prasänčio poeto eilės "Vaikystė" išreiškia giliai mūsų tautos kančios kelią, reikšmingai surišdamas praeitį-vaikystę su giliausiu religiniu išgyvenimu:

Slamščia liepėlė ant kalno.
 Vaikšto motulė sode.
 Geria balandžiai iš klanio.
 Metas jau žiburi degti.
 Sėdasi užstalen laikas.
 Baltyje girkiš trandis.
 Yra prie Nemuno šlaitas.
 Trečiakart gieda gaidys.
 Turi, privalo įvykti
 tai, ko nebuvo lig šiol.
 Vedasi sapnas į viltį,
 kaip į bažnyčią mišioms.
 Ak, šitos vaikštos sielos!
 Ak tie erkščiū dygliai!
 Kabo bažnyčioj ant sienos
 būsimi kryžiaus keliai.

(J. Marcinkevičius)

Istorinės knygos, filmai vaizduoja vergų ir kankinių gyvenimus. Mes į tai žiūrime kaip į tolimos, tamsios ir lyg nebūtos gilios praeities reiškinį, visai šaltai ir save, ir savo jausmus nuo jų kancijų atjungę. Katalikų Bendrijos kankiniai bent užsitarnavo kanonizacijos ir šventųjų atžymėjimo. Lietuviai didžiuojamės savo vieninteliu šventuoju. Vieninteliu? Aš klausiu — vieninteliu? Kaikam gal mano minties kryptis atrodys sakrali, bet prašau tik prisiminti (laiko ir patogaus gyvenimo dulkes nubraukus) anaisiais, tragiškojo birželio dienas savo namuose — tėviškėje, sodžiuose, sodybose, miestuose; tą baimę, tą nežinios agoniją, tą šurpą, nemigos naktų terora, kuriuos net penkiametis ar šešiametis vaikas jautė savo tėvų nevilties atmosferoje. Jei prisimeni, buvai vienas iš laimingųjų, šiandien galbūt iškeičęs savo tautos dešimčių tūkstančių kankinių ir šventųjų — neatžymėtų šventųjų — kraujo auką, jų sutrypto gyvenimo šukes, į koegzistenciją su r a u d o n o j o siaubu, kaip nuodugnos gyvatės, dvilypę povyzą.

Lietuva turi ne vieną šventąjį! Tereikia prisiminti sunkvežimius ant dulkantių vieškelio lietuviškos žemės dulkėmis dengiančius žaliuojančius laukus, prisiminti siaubą ir agoniją išskirtų paauglių, kūdikių nuo tėvų, vyrų nuo žmonių ir vaikų, sausakimšai prigrūstus galvijinius be vandens ir duonos vagonus. Lietuva turi ne vieną šventąjį, nes jiems — mūsų tautos kankiniams sovietų paruoštas pragaras perviršijo Dantės "Inferno".

Laikas eina. Laikas bėga. 31 metai. Mažiau negu žmogaus pusė gyvenimo. Sakome, reta kuri šeima nebuvo paliesta raudonojo siaubo siautėjimo. Kalbame "kėlikų", "karų", "kėndžių" ir apatijos pilni, lyg mūsų artimiausi — mūsų visi kraujo broliai, seserys būtų palaidoti prieš 31 metus ir užmiršti, kaip seniai palaidoti tolimi giminės. Ir lyg smilgos bei usnys tepuotų jų ramybės šventoves, nepažymėtus kapus pelkėse, snieguose, toli nuo apgyventų vietų. Lyg jie būtų palaidoti anos sovietų sistemos, o ne dabartinės. Lyg dabar 27 metus būtų sugrįžęs normalumas, žmogaus ir tautos teisės. Toli gražu, lietuvių tautos šventųjų-kankinių skaičius nuo 1945 m. sparčiai paaugo. Neminint šimtų mišio brolių-partizanų aukų ir po 1945

Dabartinė V. Vokietijos opozicija, susidedanti iš dviejų krikščioniškųjų politinių sąjungų — CDU ir CSU, valdė kraštą viena arba koalicijoje su kitomis partijomis 20 metų. Nuo 1969 m. rudens valdė jų koalicija, kurią sudaro socialdemokratų su liberalais. Pastaroji, neįbuvusi nė pilnos kadencijos, pradeda svyruoti. Todėl galimas dalykas, kad opozicija vėl sugrįš valdžion.

Nauji rinkimai?

Atėjusi į valdžią dabartinė koalicija, atrodo, nė nepagalvojo, kad kadencijos metu galėtų susvyruoti jos pozicija taip, kad prieš laiką reikėtų skelbti parlamentinius rinkimus. Kancleris Brandtas pareiškė kartą, kad ir vieno balso daugumą turėdamas parlamente galės valdyti kraštą. Taip sakymas ir jis, atrodo, nepagalvojo, jog laikui bėgant ir vieno balso neteks, kuris padėtų jam nusverti opoziciją. Siuo metu koalicija nebūtinai reikiamos daugumos parlamente. Tai atsitiko dėl koalicijos vidaus ir užsienio politikos. Daugiausia nulėmė jos posūkis į Maskvą ir į pastarosios satelitinius kraštus, kurio rezultatas yra Bonnos — Maskvos ir Varšuvos sutartys. Pasirodė, visa tai nepatiko ir kairiųjų koalicijos parlamentarams. Dėl to jie metė savuosius ir perėjo į opoziciją. Neturint persvaros parlamente, valdymas darėsi vis sunkesnis. Sutartys buvo ratifikuotos tik opozicijos susilaikymo dėka. Jei ir buvo priimta įstatymų, tai irgi tik opozicijos balsų dėka. Tokiai padėčiai esant, opozicija pradėjo laikyti vyriausybę bejėgę ir reikalauti kanclerį, kad jis atsistatydintų bei duotų kiti naujiems rinkimams. Kancleris bei koalicija vis tvirtino, kad vyriausybė yra pajėgi valdyti, ir nauji rinkimai nėra reikalingi. Bet į galą apsisprendė kitaip: per praėjusias Jonines pranešė, jog susitarė su liberalų pirmininku Scheel šį rudenį skelbti naujus rinkimus. Tai dar nereiškia, kad jie ir įvyks. Jei pvz. iki parlamento paleidimo padidėtų koalicijos nors vienu balsu, galėtų ir toliau valdyti. Gi padidėjimui galimybė gali visada atsirasti. Be to, perankstyvas parlamento paleidimas nedaro garbės pačiam kancleriui. Remdamasis dabar esama padėtimi, jis turi kelti arba pasitikėjimo klausimą, arba atsistatydinti. Gi visa tai nėra populiaru V. Vokietijos parlamente gyvenime. Kancleris norėjo susitarti su opozicija dėl įvedimo kitokios tvarkos, bet tam reikėtų keisti konstituciją. Opozicija su tuo nesutiko.

Kas laimėtų?

Jei iš tikrųjų būtų paleistas parlamentas ir įvyktų nauji rinkimai, tai kiltų tuoj klausimas, kas gali laimėti rinkimus — opozicija ar koalicija? Opozicijos šansai laimėti nėra labai geri, nors ji rinkimus laiko geriausiu išeitimi iš dabartinės padė-

Ar opozicija laimės rinkimus?**J. KAIRYS****Mūsų bendradarbis V. Vokietijoje**

ties ir kalba apie laimėjimą. Ta linkme drąsina ją CDU laimėjimas Baden-Wuerttembergo krašte. Tačiau anas metas dabar neteko savo tikrumo. Kas kita būtų buvę, jei rinkimų klausimas būtų iškylęs prieš opozicijos pareikštą nepasitikėjimą Brandtui, o ypač prieš Bonnos - Maskvos - Varšuvos sutarčių patvirtinimą. Tada per rinkimus opozicija būtų surinkusi absoliučią balsų daugumą. Vėliau rinkimų laimėjimo rodyklė pradėjo kiek krypti į koalicijos pusę. Dabar gal tik labai apgalvota, planinga, taikli ir intensyvi opozicijos rinkiminė akcija bei propaganda galėtų reikalą pakeisti jos naudai.

Opozicijos klaidos

Opozicijos populiarumui pakentė kadaise jos kelias, bet nepraėjęs pasitikėjimo klausimu dabartiniam kancleriui Brandtui. Britanijos parlamente gyvenime tokie dalykai nėra naujiena, ir jie nepalankiai rinktams didelio išpuolio. Čia yra kitaip. Anas atmetimas nekritiškos visuomenės buvo palankytas Brandto triumfui, uždėjus jam nepakeičiamo kanclerio aureolę, ir pažeminimo opozicijos kandidato į kanclerius Barzelio bei kartu ir visos opozicijos.

Antras didelis smūgis opozicijai buvo ratifikavimas Bonnos sudarytų sutarčių su Maskva ir Varšuva. Nuo pat jų pasirašymo opozicija kalbėjo prieš ir žadėjo ratifikavimo metu balsuoti prieš. Jos laikysena rėmė daug ir kitų vokiečių, nepriklausiusių jokiems politiniams junginiams bei partijoms, ir net dalis kokiųsių grupių rėmėjų. Jei Baden - Wuerttemberge per paskutinius rinkimus į krašto parlamentą absoliuti dauguma rinkimų pasisakė už CDU, tai čia tada daug prisidėjo opozicijos kieta laikysena prieš sutartis bei jos žmonių kalbos už šių sutarčių atmetimą.

Nelauktas posūkis

Be to, atsirado koalicijos parlamentarų, kurie perėjo į opoziciją arba viešai pasisakė, jog per ratifikavimą jie balsuos prieš sutartis. Ir taip, pradėjus jau 1972 m. biudžeto balsavimą, balsai pasidalino pusiau. Tai buvo pirmas skambutis koalicijai, jog nepraeis ir sutartys. Todėl artinantis jų ratifikavimui, kancleris Brandtas bei visa koalicija dėjo visas pastangas, kad sutartys būtų ratifikuotos. Kiti būtų įvykusi vyriausybės krizė, kurios labai nenorėjo ir nenori kancleris bei visa koalicija. Kad to išvengtų, koalicija su kancleriu priešakyje pradėjo pasikalbėjimus su CDU pirmininku bei kandidatu į kanclerius Barzeliu ir kitais opozicijai vadovaujančiais vyrais. Pastarieji buvo įkalbinėjami balsuoti už sutarčių ratifikavimą. Pasisekė. Ypač pasisekė prikaltinti Barze-

Kas padėtų?

Taigi, užsienio politika, o ypač minėtos sutartys, nebūtėros opozicijai tokio vaidmens rinkiminėje propagandoje į V. Vokietijos parlamentą, kurį turėjo Baden - Wuerttembergo rinkimuose. Barzelis nedaug neigia dalykų galėtų apie jas pasakyti, kai į galą ne vien pats pasisakė už jų patvirtinimą, bet ir visa opozicija kalbino už jas balsuoti. Tik dviem dalykais gali opozicija patraukti į save rinkikus: finansine krize ir raudonųjų pavojumi. Pirmasis liečia visus, o antrasis — nekomunistus.

Markės vertė krinta nuo seniau, bet šios koalicijos metu ji nuriedėjo daug daugiau ir tebedrėkia toliau. Niekad nebuvo tokios brangus pragyvenimas V. Vokietijoje, kaip dabar. Ypač pabrango ir tebebrangsta maistas ir butų nuomos.

Tarnautojai ir darbininkai nesigilina į tuos dalykus, nes jiems dažnai pakeliamos algos ir atlyginimai. Dėl pragyvenimo pabrangimo ypač kenčia rentininkai, kurių yra milijonai ir kuriems rentų kėlimas nepasiveja pragyvenimo pabrangimo. Daugiausia nukentčia taupytojai. Jiems mokami nuosimčiai jokių būdų nepajėgia išlygti pinigų vertės kritimo. O taupytojų taip pat yra milijonai. Jei rinkiminės akcijos metu opozicijai pasisektų šitos rinkikus patraukti į savo pusę, tai jų balsai būtų jai tikrai lemiantys.

Antras dalykas, kuris gali opozicijai patarnauti, tai raudonųjų pavojus V. Vokietijai. Jis pradėjo didėti dabartinei koalicijai atėjus į valdžią. Pastaruoju metu saugumo organams pasisekė vieną pavojingą raudonųjų dalinį sučiupti, bet tai neviskas. Kaip "TZ" skaitytų, žino jau, V. Vokietijoje veikia komunistų partija ir daugybė komunistinio jaunimo junginių, pilna Rusijos ir pastarosios satelitinio kraštų agentų. Visi jie kasa gilią duobę dabartinei tvarkai.

P A D Ė K A

Mūsų mylimam vyrui, tėvui ir seneliui

A. A. VINCUI LEVINSKUI

mirus, nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems už pareikštą užuojautą, gėles ir užprašytas šv. Mišias. Ypatingą padėką reiškiamė prel. dr. J. Tadauskui už atlaikytas pamaldas ir gražų atsisveikinimo žodį, kun. B. Jurkskį, dr. O. Valaitienę už ilgų metų velionies slaugymą, karsto nešėjams, p.p. J. ir M. Martinams už pagalbą bei nuoširdumą ligos metu ir liūdesio valandoje —

Nuliūdę — žmona ir sūnus su šeima

A + A**Karolinai Navickienei**

mirus Brazilijoje, jos vyrą ANTANĄ, sūnų VYGAUDĄ, seseris ELEONORĄ SVĖŽDIENĘ ir JUZĘ BORTKEVIČIENĘ su šeimomis jų skausmo valandose nuoširdžiai užjaučiame —

J. J. Ignatavičiai

J. Barzdaitienė

V. J. Simanavičiai

Vl. Germanavičius

A + A**plk. Evaldai Reikeniui**

mirus, A. REIKENIENĘ, dukrą ELVYRĄ KRONIENĘ ir visą šeimą giliai bei nuoširdžiai užjaučiame —

Stasė, Antanas Leikai

Angelė, Jonas Jonynai

A + A**Simonui Giedraičiui**

Lietuvoje mirus, jo sūnui PETRUI, jo šeimai ir giminėms liūdesio valandoje reiškiamė gilią užuojautą —

Mekšrūnai ir Vasiliauskai

Simui Giedraičiui

mirus Lietuvoje, jo sūnų PETRĄ GIEDRAITĮ, gimes bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Gumbelių šeima

LIETUVIAI LAUKIA KARO

ALBINAS GRAŽIŪNAS

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

KARO ISVAKARESE

Ligi 1941 m. pavasario pradžios LAF pasirušimas lietuvių sukilimui buvo gana toli pažengęs: sutartas sukilimo laikas, suorganizuota visam kraštui sukilėlių vadovybė ir kariniai daliniai, susitarta dėl laikinosios vyriausybės bei nustatyti kiti svarbesnieji ir pirmo eilės vykdytini uždaviniai. Vilniuje buvo numatyta pirmo eilės užimti policijos nuovadas, geležinkelio stotį, aerodromą, radijo stotį, paleisti politinius kalinius, o taip pat užimti ir apsaugoti nuo išspėdinimo tokius pirmiausių svarbos objektus, kaip telegrafo - telefono stotį, elektros įėjimą bei kitus panašius dalykus. Kaune, kaip jau matėme, pasirušimui vyko panašia kryptimi. Nepriklausomos Lietuvos atstatymą buvo sutarta skelbti ten, kur susidarys tam palankesnės sąlygos. Taip pat ir vadovavimas visam sukilimui turėjo būti perimtas to štabo, kuriam bus daugiau galimybių tu uždavinį vykdyti. Tačiau tuo metu, kai buvo baigiami visi tie pasirušimai, eilė dalykų sukrėtė visa Lietuvą ir stipriai atsiliepė Lietuvos Aktyvistų Frontui.

Visų pirma apie balandžio vidurį Lietuvos pagrindinį vadovybę pasiekė žinios, kad vokiečių-rusų karo pradžios laikina tarp gegužės 1 ir 10 d. Kad to įvykio pagrindis nebūtų netikėtai užkluptas, buvo imtasi skubių pasirušimų. Vilniaus ir Kauno štabų atstovų pasitarime buvo sutarta, kad sukilimą pra-

dės Kaunas, o Vilnius orientuosis pagal karo eigą. Tad Kaunas, kuriam šiuo susitarimu atiteko labai didelė atsakomybė sukilimą sėkmingai pradėti ir jo nesukompromituoti kokiais nors neapgalvotais žygiais, tuojau pat ėmėsi paskiausių pasirušimų. Visiems ten turėtiesiems kariniams vienmetams paskirti vadai: Vilijampolėje — lt. n. N., Sančiuose — lt. n. A. Norkūnas, Aleksote "Maisto" fabriko ir studentų daliniams — N. Zaliakalnio ir miesto centro — L. Prapuolenis, kuris turėjo koordinuoti ir anksčiau minėtų pirmiesių ribose esančių dalinių veiklą. Sančių ginklų dirbtuvėse veikusiai kovos grupėi buvo pavesta vadovauti N, kuris pasėmė ir uždavinį apginti Kauno tunelį. Ginklų tiekimo uždavinys buvo paliktas jau minėtiems lt. n. Jucevičiui su N vadovauta grupe ir lt. n. inž. V. Lapui su P. Zukausku.

Radiofone veikusi J. Stonio grupė su P. Zukausko vadovauta specialiejiems uždaviniams grupe pasiėmė uždavinį paimti į sukilėlių rankas nesužalotą radiofoną, kad dar prieš vokiečių įžengimą į Kauną būtų paskelbtas Lietuvos nepriklausomybės atstatymas ir laikinosios vyriausybės sudėtis. Vienas radio stoties pareigūnas atsargumo sumetimais perdavė remontui visai tinkamą, bet jo tyčia šiek tiek apgadintą transliacijų mašiną, kuri turėjo būti panaudota, jei būtų nepavykę užimti miesto centre buvusio radiofono. Taip pat stačiusieji Zaliajame kalne trumpų bangų siuntuvą buvo paraginę greičiau ji

baigti. Kad elektros energijos tiekimas Kauno radijo stocijai būtų užtikrintas, buvo pasirūpinta pastiprinti Petrašiūnų įėjimą į Kauną.

Priešo ryšiams nutraukti turėjo būti užimta Kauno telegrafo-telefono centrinė, o sovietų karinė centrinė Vilijampolėje išsprogdinta. Šitam uždaviniui planą paruošti buvo įpareigotas J. Rudokas.

Kauno III milicijos nuovados pareigūnui kpt. Paukščiui buvo pavesta sekti sunkiųjų darbų kalėjimą.

Balandžio 22 d., atvykus Vilniaus aktyvistų štabo viršininkui į Kauną, dar kartą buvo apsvaistytas ir galutinai sutarta laikinosios vyriausybės sudėtis. Visi numatyti ir laikinosios vyriausybės ministrai, išskyrus buvusius užsienyje, dar balandžio pabaigoje buvo painformuoti apie jiems numatytas pareigas ir paprašyti nedelsiant parengti jų sritį liečiančius pirmuosius potvarkius bei numatyti savo pavduotojus ir bendradarbių kadru.

Tačiau visus šiuos pasirengimus įvykdžius ir jau visam antisovietiniam pogrindžiui išparengties pradėjus pereiti į judėjimą, lauktas karas numatytu laiku neprasidėjo. Tai sukelė didelio nusivylimo ir grėsė pavojus, kad provincija gali netekti centrinę vadovybę pasitikėjimo. Tą pavojų kiek sumažino paskelbtas aiškinimas, jog karo prieš sovietus vokiečiai nepradėjo dėl užtrukusių karo veiksmų Jugoslavijoje.

(Bus daugiau)

KAS UŽ LIETUVĄ KOVOJA, TAS Į LIETUVIŲ FONDĄ STOJA!**Toronto vasaros koncertai 1972 m.**

Toronto miesto taryba per parkų ir pramogų skyrių, drauge su Toronto muzikų draugija, remiama muzikos plokštelių pramonės fondo ir "Toronto Star", su malonumu praneša sekandias programas:

PROGRAMA LIEPOS 18 — 23 SAVAITEI

Antradienį, liepos 18		
8.00 v.v.	Allan Gardens	VII karališkojo Kanados artilerijos pulko orkestras Toronto
8.30 v.v.	Withrow Park	Kadriliaus šokiai — Bob Scott orkestras
Trečiadienį, liepos 19		
12.15 v.p.p.	Nathan Phillips Square	Trump Davidson orkestras
7.30 v.v.	Monarch Park	Dave Black orkestras iš Amerikos
8.30 v.v.	Eglinton Park	George Frank orkestras
8.30 v.v.	Riverdale Park	Bob Bossin ir styginis orkestras
		Steve Avery ir Rocky Mountaineers
Ketvirtadienį, liepos 20		
7.15 v.v.	Withrow Park	Vaikų teatras: Treasure Island
8.00 v.v.	Nathan Phillips Square	Ellis McLintock orkestras
8.00 v.v.	Forest Hill Memorial Park	Džiazas: Herbie Spanier
8.30 v.v.	High Park	Kadriliaus šokiai — Bob Scott orkestras
8.30 v.v.	Kew Gardens	Kadriliaus šokiai — Al Aylward ir jo orkestras
Penktadienį, liepos 21		
8.30 v.v.	Regent Park	Kadriliaus šokiai — Angus McKinnon ir jo orkestras
Sekmadienį, liepos 23		
2.30 v.p.p.	High Park	Ellis McLintock orkestras
2.30 v.p.p.	Kew Gardens	Ohulani atstovaus Hawaii
5.30 v.p.p.	High Park	Vargonų rečiatlis: Ronnie Padgett
7.30 v.v.	Willowdale Park	Ellis McLintock orkestras
7.30 v.v.	Greenwood Park	Įvairi programa Johny Lombardi

MOHAWK**FURNITURE LTD.****PILNAS NAMŲ APSTATYMAS****ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIJOS APARATAI****SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI****ĮVAIROUS KILIMAI • ŠALDYTUVAI****VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.****SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINELĖS**

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9 - 4 4 4 4

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Tautinių šokių savaitgalis

Pastabos apie slaptosios tarnybos vyrus, televizijos atstovus, tautinių šokių šventės rengėjus ir kitus

AL. GIMANTAS

Tarti — gražu, įspūdinga, pakili ir šventiška būtų tik labai šabloniškas įvertinimas viso to, kas įvyko Čikagoje liepos 2, sekmadienį, IV-osios tautinių šokių šventės — festivalio metu. Pajusti, išgyventi ir įsisąmoninti nepadės nė patys rūpestingiausi, smulkmeniškiausi aprašymai. Tik pats ten dalyvavęs, pergyvenęs tą visą didingumą, patyręs susijaudinimą ir pasididžiavimą, gali kalbėti apie neišdildomą įspūdį, kurį paliko kiekvieno dalyvio ir žiūrovo širdyse bei mintyse šiemetinė šokių šventė... Visa susumavus, neišskiriant vienu kitų mažesnę reikšmės nesklaidumą, galima drąsiai tarti, kad ši šventė buvo geriausiai pavykusi.

Kai šeštadienio rytmetį rinkosi halėn iš visų pusių generalinėn repeticion šokėjai, visą vaizdą stebėjau su mažu nerimu: taip, entuziazmo daug, bet nuovargio dar daugiau. Gerai tiems, kurie atvyko jau vakar, bet nemažą dalį sudarė iš tolimesnių vietų atvykę šokėjai, kurie ritosi čia pat iš juos atvezusių autobusų, kiti dar ir miegmaišius laikydami. Iš jų veidų glėjai spėsti, kad miego paskutinę naktį tikrai mažai turėjo. Veltui sklido per galimus garsiakalbių vadovų nurodymus, prašymai ir įsakymai. Rodos, blaškymuisi, gal net savotiškam pasimetimui, nebuvo galo... Bet dar minutė kita, ir visa, lyg kokiame magikui mostelėjus, pradėjo tvarkytis. Dalyviai užėmė jiems skirtas vietas, darba bei disciplina nugalėjo nuovargį, ir prasidėjo rimtas darbas.

Dirbo tą dieną visi sunkiai, daug ir ilgai. Maždaug nuo devynių ryto iki penkių vakaro. Pirmoji ir paskutinė generalinė repeticija! Du tūkstantčiai šokėjai! Kaip visa suderinti, visus įėjimus, išėjimus, pradžią ir pabaigą, papildomus išbėgimus ir t.t.? Uždavins mižiniškas, o tik viena repeticija! Sukaite, išvargę visi organizatoriai, vadovai, šokėjai, muzikai, apšvietėjai. Antrą dieną pusėję jau nesunkiai galėjai įžvelgti, kad mižiniškos pastangos ir visų sutartinis noras viską atlikti kiek galint geriau jau duoda aiškius ir džiugius rezultatus: jau ir į matali susiklausymą, nebėra jokio pasimetimo, kuris dar taip buvo ryškus tik prieš keletą valandų. O rytas — patis festivalis. Laikrodžio rodyklės artėja, skuba...

Dar gerokai prieš pirmą valandą visi keliai prie amfiteatro užsikimšę. Veltui tvarkdariai bando viską spartinti, bet automobilių juda vos vėžio žingsniais, sukdamai į čia pat esančią didžiulę autoaiškį. Saugumo sumetimais, slaptosios tarnybos įsakymu, kuri saugojo prez. R. Niksono žmoną, tebuvo atidaros tik vienos halės pusės durys. Nors buvo keletas praėjimų, susigrūdimas buvo neapsakomas. Tų pačių saugumiečių patvarkymu, porą minučių po antros, įėjimo durys buvo visai uždarytos. Lauke liko šimtai norinčių patekti salėn, kurių dalis turėjo ir bilietus nusipirkę. Atidarymo iškilmės, vėliavų ir dalyvių paradas, oficialių pareigūnų kalbos užtruko ištisą valandą. Kai garbės viešnia P. Niksonienė užėmė savąją vietą garbės ložėje, jau buvo po trijų. Prasidėjus pačiai šokių programai, buvo vėl pradėta įleisti iki šiol kantriai laukusi lauke minia.

Jūsų bendradarbiui teko stebėti ir kalbėti su prezidentienės saugojančiais vyrais, kurių čia buvo įvairiose vietose geras tuzinas. Jie buvo labai rūpestingi, akylūs, pradžioje gal net ir kiek nerviški. Prie atlapo turima spaudos kortelė, nors tik lietuviškai rašyta, čia buvo pilnai

Skaito invokaciją pasaulio lietuvių jaunimo kongreso atidarymo iškilmėje Čikagoje kun. A. Kezys, SJ, ir ev. kun. J. Juozupaitis

Jaunimo kongreso šukio vedamas, jaunimas susirinko Čikagoje birželio 30 d. Conrad Hilton viešbutyje dalyvauti Antrojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso atidaryme. Be jaunimo atstovų ir kongresinės ruošos talkininkų, dalyvavo daug svečių, iš viso apie 900 asmenų. Atidarymui vadovavo II PLJK komiteto pirm. Romas Sakadolskis. Organizacijų ir kraštų atstovams įnešus savo vėliavas, pirmininkas pakvietė kunigus A. Kezį, SJ, ir J. Juozupaitį (evangelikų) sukalbėti invokaciją. Po JAV ir Lietuvos himnų pirmininkas tarė sveikinimo žodį, pabrėždamas pokongresinės veiklos svarbą ir atstovų pareigą sudaryti palankias sąlygas tolimiesiems bendradarbiavimui.

I prezidiumą pirmininkas pakvietė H. Antanaitį — Australijos atstovą, N. Zavickaitę — Argentinos, R. Zutauteitę — Vokietijos, J. Kuraite — Kanados.

Antrojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso atidarymo iškilmė Čikagos Conrado Hiltono viešbutyje. Paskaitą skaito kun. A. Saulaitis, SJ.

Sekretoriatai sudarė iš Čikagos V. Ruibytę, N. Stakauskienę ir D. Vaitkevičiūtę.

Pagierbiant I kongreso iniciatorių a. a. J. Bačiūną, perskaitytas jo žodis iš I PLJK. Kongresą sveikino Lietuvos garbės konsuls J. Daužvardienė lietuvių diplomatinės tarnybos vardu, PLB pirm. St. Barzdukas, VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūnas (siūlė sudaryti pasaulio jaunimo centrinį komitetą, kurį VLIKas remtų), dr. J. Kazickas kongresą rėmėjų vardu ir A. Zaprakas, I PLJK pirmininkas. Visi išreiškė pasitikėjimą jaunimu, linkėjo sėkmingai testti kongreso darbą ir ragino neuilgtamai kovoti už Lietuvos laisvę.

Įvadinė paskaita

Pagrindinę atidarymo paskaitą skaitė kun. Antanas Saulaitis, SJ, iš Brazilijos. Jo tema: "Išsivijus lietuvių jaunimas: prasmės bejėškant". Pasak jo, išsivijus lietuvių jaunimui reikia tapti bendruomenės nariu, bendruomenė. Esminė sąlyga jaunimui lietuviškon šeimon įsitraukti yra suaugusiųjų vienybė ir sugyvenimas. Jis aptarė bendruomenėjimo sąlygas trimis požiūriais: asmeniniu, aplinkos ir tautiniu. Sąlygos, kuriose jaunas žmogus lengviau randa prasmę, yra veiklumas, atvirumas, drąsus reikalavimai ir gera sąvija. Mūsų aplinka veikia irgi teigiamai — t. y. gali labai praturtinti ir mūsų tautiškumą, ir bendruomeniškumą. Iš aplinkos gauname pavyzdžių demokratiškumo idėją ir galimybes mokslui. Gyvenamoji aplinka galėtų padėti mūsų tarpusavio santykiuose, kuriuose kartais stinga atvirumo, įvairumo. Aplinka, skatinanti tautiškumą, pastarajam turėtų duoti daugiau vietos ir tuo pačiu sudaryti realias sąlygas jaunimui jį pagilinti. Nalagėdami normaliai bendrauti su savo kraštu, turime daugiau remtis vieni kitais. Kun. Saulaitis žodžiais: "Jeigu šioje plačioje lietuvių draugystėje jaunas žmogus dar ras progą pasitarnauti kitiems lietuviams, jeigu jo pastangos kaip nors rįsai su Lietuvos pilnos laisvės prisikėlimu, tada kaip tik ir išgyvens tą prasmę, kurios kiekvienas žmogus įsiekio."

Paskaitai pasibaigus, Milda Lenkauskienė pristatė kongresui įvairių kraštų delegacijas — atstovus iš Argentinos, Australijos, Austrijos, Belgijos, Brazilijos, Kolumbijos, Urugvajaus, Venecuelos, Vokietijos, Švedijos, Prancūzijos, Britanijos, Kanados ir JAV — iš viso 250.

Po atidarymo posėdžio vyko susipažinimo šokiai. Sveikinusi seni draugai, susidarė naujos pažintys. Kongresas jau judėjo pilnu tempu.

Laisvės kovojė

Jaunimo kongreso akademinė programa prasidėjo šeštadienio rytą. Algimantas Gečys vadovavo pirmajam pokalbiui "Jaunimo vaidmuo laisvės siekime". Referentė Ingrida Bublienė pabrėžė, kad bendras darbas yra būtinas laisvės siekime, tačiau jaunimas nėra motyvuojamas praieities įvykiu. Jis reaguoja į aktualius dabarties reikalus. Nereikia slopinti jaunimo sponta-

Pasaulio lietuvių jaunimas Čikagoje

Pradinė kongreso dalis • 900 atidaryme • 2500 talentų vakare ir šokiuose • 400 pamaldose

• Paskaitos, diskusijos, vaidinimai • Jaunimo vieta bendruomenėje

niskos reakcijos, bet vesti prie ateities siekių brandinimo. Edvardas Kalšius savo referate pareiškė nuomonę, kad nereikia suburti pasaulio lietuvių jaunimo organizacijas, nes jaunieji gali puikiai veikti Lietuvių Bendruomenės rėmuose, išvengdami įvairių nesupratimų. Didelį pasitikėjimą jaunimo įėjimo išreiškė Algis Rugienius, kalbėdamas apie lietuvių išsivijusio politinę struktūrą. Jis ragino jaunimą kuo greičiau stoti į kovą, vadovauti visuomenėje.

Jaunimo organizacijos

Pokalbiui "Jaunimo organizacijos" vadovavo Juozas Gaila, JAV LB jaunimo sekcijos vedėjas. Aiteininkų organizaciją apibūdino Almis Kuolas (Kana-

da), Moksleivių Aiteininkų Sąjungos vicepirmininkas. Jis išaiškino, kad aiteininkija įsistieję kaip sąjūdis prieš nihilizmo dvasią carinėje Lietuvoje. Organizacijos tikslas šiandien toks pat, bet papildytas lietuviškumo, inteligentiškumo, visuomeniškumo ir šeimyniškumo principu. Nijolė Slapelytė iš Detroito kalbėjo apie skautų organizaciją, įrodymą, kad jos pagrindas buvo tautiškumas. Diskusijos vyko apie šiuos sąjūdžių narių nesugyvenimą, tačiau išvada buvo, kad šiais laikais skautų ir aiteininkų organizacijos panašėja. Mykolas Drunga santariečių organizaciją apibūdino bendrais bruožais. Pasirūdo, kad santariečiai įstatų ar ideologijos neturi, bet jų tikslas yra sujungti lietuvių su modernizmu. Kun. Sulco baigiamoji pastaba buvo, kad organizacijos turėtų įsieti kairiųjų bendrų tikslų.

Lituanistikos studijos Kalbininkas Leonardas Dambriūnas supažindino klausytojus su keturiais dalyviais, kurie kalbėjo apie "Lituanistikos mokslų galimybes". Rimas Cernius, čikagietis, apibūdino augstesnes lituanistikos mokslų institucijas Čikagoje, būtent, Pedagoginę Lituanistikos Institutą, Čikagos ir Ilinoio universitetus. Australijos atstovė Lydija Pocienė pranešė, kad lituanistikos mokslų padėtis ten yra visai nepatinkama, sąlygos sunkios. Vienintelė viltis situacijos pagerinimui — naujai įsteigta švietimo komisija. Romana Zutauteitė, Vasario 16 gimnazijos mokinė, pranešė, kad Vokietijoje šeštadienies mokyklų sunkiai veikia, bet universitetuose yra dėstoma baltistika. Augustinas Idzelis pabrėžė lietuvių kalbos svarbą lietuviškumo esmei. L. Dambriūnas užbaigė pokalbį, ragindamas visus domėtis lituanistiniais mokslais, ypač Vilniuje.

Stovyklų problemos Kongrese pasireiškė ir lietuvių jaunimo stovyklų atstovai pokalbyje "Stovyklos — labiausiai panaudojama lietuvių išlaikymo priemonė". Vadovavo seselė Ignė Marijošytė iš Toronto. Nors stovyklose sudaromos galimybės auklėti socialiniu, religiniu ir tautiniu požiūriu, stovyklaujančio jaunimo skaičius yra palyginti mažas. Daugiausia stovyklų rengiama Kanadoje, JAV-se, bet kituose pasaulio kraštuose stovyklų labai mažai. Pokalbis buvo padalintas pagal temas į įvairias dalis. Apie socialinį prisitaikymą stovykloje kalbėjo Aldona Dabrilaitė iš Bostono, Mass. Jinai pareiškė, kad dažnai vadovams trūksta patirties bei pasirušimo. Naujiems vadovams atėjus į darbą, pasikartoja praieities klaidos. Joms išvengti reikėtų jau dabar ruoštis.

Apie tautinį auklėjimą kalbėjo Laima Gustaitytė iš Toronto. Reta stovykla turi stiprią lituanistinę programą — dažniausiai pasitenkinama dainomis, pasirodymais prie laužo, vaidinimais, kurių kalba būna ištaisyta ir t. t. Didžiausia dabartinė stovyklų problema yra lietuvių kalbos vartojimas. Vadovai, kurie patys lietuviškai nekalba, to ne-

siulė projektą steigti naujai organizacijai lietuviškų stovyklų sąjungai. Jos tikslas būtų sudaryti sąlygas stovykliniams vieniems ir rengėjams pasidalinti metodais, planavimu bei vadovybe. Taip pat siūlyta leisti neperiodinį informacinį leidinį apie vykstančias stovyklas, jų programas, tikslus ir bandymus juos pasiekti.

Talentų vakaras

Šeštadienį į kongreso vakarą susirinko apie 2,500 asmenų, kurie turėjo progos pamatyti įvairius talentus iš viso pasaulio kraštų. Programa prasidėjo Almio Ždano elektroninės muzikos kompozicija "Pro memoria Simas Kudirka". Šią kompoziciją interpretavo šoku Robertas Gamardas ir Raimundas Kupstys. Rita Tamošiūnaitė-Maciulaitienė dainavo "Tos dienos". Buvo ir kitų dainininkų: Vytautas Nakas atliko airių operos "Mercandante", Audronė Simanaitytė padainavo "Našlaitės rauda", "Jau vakaras buvo" ir "O tai buvo". Pasireiškė gražus ir stiprus Viktorijos Grigelaitės balsas. Ji padainavo airių iš Toscos "Vissi d'arte" ir "Love is Where You Find It". Klausytojai išgirdo ir linksmų laudies dainų iš Liucijos Buivydaite-Ambrosini, Živilės Numaugaidaitės.

Programoje dalyvavo ir jauni, patyrę pianistai: Kristina Valavičiūtė, Nelida Zavickaitė, Rasa Kubiliūtė, Gediminas Bielskus iš Čikagos. Raimundas Kupstys atliko savo paties sukurto kompoziciją — dainavo, grojo gitarą ir armoniką. Savo kūrinius "Barškuolė Gražuolė" ir "Elegiją elegiją" paskaitė Algis Dirda. Lydija Simkutė-Pocienė skaitė savo kūrybą, o Rasa Lukoševičiūtė deklamavo eilėraščius "Gedimino sapnas" ir "Gėlės iš šieno". Los Angeles ansamblis šoko vainikų šoki, o programą užbaigė jaunos šokėjos iš Puodžiūno baletų studijos. Publikai labai patiko Danutė Bankaitytė, kuri atliko A. Mikulskio "Koncertiną" kanklėmis. Fleitistė Rasa Draugelytė atliko brolio parašytą melodiją "Vieniša pamiškėje".

Programoje dalyvavo ir jauni, patyrę pianistai: Kristina Valavičiūtė, Nelida Zavickaitė, Rasa Kubiliūtė, Gediminas Bielskus iš Čikagos. Raimundas Kupstys atliko savo paties sukurto kompoziciją — dainavo, grojo gitarą ir armoniką. Savo kūrinius "Barškuolė Gražuolė" ir "Elegiją elegiją" paskaitė Algis Dirda. Lydija Simkutė-Pocienė skaitė savo kūrybą, o Rasa Lukoševičiūtė deklamavo eilėraščius "Gedimino sapnas" ir "Gėlės iš šieno". Los Angeles ansamblis šoko vainikų šoki, o programą užbaigė jaunos šokėjos iš Puodžiūno baletų studijos. Publikai labai patiko Danutė Bankaitytė, kuri atliko A. Mikulskio "Koncertiną" kanklėmis. Fleitistė Rasa Draugelytė atliko brolio parašytą melodiją "Vieniša pamiškėje".

Sol. Audronė Simanaitytė gieda JAV ir Lietuvos himnus pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Čikagoje A. Gulbinskas

Kongreso vakarą surengė Dalia Kučėnienė ir jos komisijos nariai — Vytautas Nakas, Živilė Numaugaidaitė, Algis Grigas, Liucija Buivydaite-Ambrosini. Vakaro akompaniatorė buvo Emilija Pakšaitė. Programa sklandžiai praėjo ne tik šios komisijos, bet ir pranešėjų Almio Kuolo, Vitalijos Ruibytės, Gaidos Visockaitės ir Juozo Alksnino dėka.

Po programos buvo linksmi šokiai. Konkurse išrinkti geriausi tango, valso ir modernių šokių šokėjai. Jaunutis Puodžiūnas, Janina Kolytė, Robertas Gamardo sudarė vertintųjų komisiją. Vakarą buvo nepaprastai įspūdingas, nors ir labai ilgas.

Maldos manifestacija

Sekmadienio rytą, liepos 2, įvyko maldos manifestacija ryšium su įvykiais Lietuvoje ir Sovietų Sąjungos paroda Čikagos Field muzėjuje. Atsilankė maždaug 400 asmenų. Manifestacija nebuvo įspūdinga ir nesulaukė jokio platesnio atgarsio. Koncelebracinės Mišias laikė vysk. V. Brizgys, kun. G. Kijauskas, SJ, kun. A. Saulaitis, SJ, iš Brazilijos, kun. J. Margis iš Argentinos, kun. J. Giedrys, SJ, iš Urugvajaus, kun. Dobrovolkskis ir kun. P. Urbaitis iš Italijos. Palyginus su masiniu atsilankymu į kongreso vakarą šeštadienį vakare, dalyvavimas proteste, ypač jaunimo, buvo labai menkas. Manifestacija buvo surengta paskubom, neišgarsinta, labai netinkamu laiku — 9 v. r.

Istorinės dramos

Liepos 2 d., 8 v. v. Jaunimo Centre buvo suvaidintos istorinių dramų ištraukos apie "Du Gedimainčius". Šiame spektaklyje matėm kunigaikščio Gedimino dinastijos vienus iš spalvingiausių atstovų. Mūsų literatūros klasiko Vinco Krėvės-Mikevičiaus monumentalus veikalo "Skirgaila" ištraukas vaidino Čikagos jaunųjų talentų sambūris, režisavo Marija Smilgaitė. Juozo Grušo, psichologinio romano ir dramos meistro, naujausio veikalo "Barbora Radvilaitė" ištraukas vaidino Bostono jaunimo grupė "Zvaigždikis". Režisavo Algirdas Antanavičius. Antrojo pastatymo artistai daug įspūdingumą suteigė atvaizduoti tas ryškias istorines asmenybes ir audringas idėines kovas, kuriomis pasižymėjo anas istorijos laikotarpis.

Jaunimo kūryba

Trečiąją kongreso dieną, pirmadienį, akademinė programa prasidėjo 11.30 v. r. Pokalbiui "Ar įmanoma jaunimo lietuviška kūryba išsivijoti?" vadovavo poetė Marija Saulaitytė. Jos žodžiais, estetinė ir žodinė kūryba išreiškia tautos dvasią. Jei ta dvasia yra stipri, tai ir kūryba nedings. Dalyvavo pokalbyje Verutė Aleknavičiūtė iš Brazilijos, Rita Čepulytė iš Niujorko, Romana Zutauteitė iš Vokietijos, Nemira Masiulytė iš Austri-

lijos, Rasa Silėnaitė, Austė Pečiuraitė, Aldona Rygelytė, Marytė Matulaitytė ir Vytas Kliorys iš JAV. Diskusijose konstatuota, kad kūryba yra įrankis išlaikyti lietuvių kalbą, kad šių dienų kūrėjai daugiau pabrėžia pačios kūrybos vertę, negu tautinį atspalvį. Zvelgiant į kitų tautų jaunimą, pastebima, kad lietuvių jaunumėnė yra kūrybingesnė, nes yra praturtinta dviejų kultūrų. Tik liūdna yra lietuvių kalbos padėtis išsivijoję. Mūsų žodynas menkėja, didelis trūkumas knygų, žurnalų ir kitų šaltinių lietuvių kalba. Klausimas iškilo — ar įmanoma lietuviška kūryba kita kalba, ar lietuviška dvasia yra perduodama raščio kūryboje. Baigiamosios pastabos lietė sąlygų trūkumą. Skatinta domėtis ir vartoti lietuvių kalbą, kad ji neišnyktų.

Jaunimas bendruomenėje

Po pietų Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirm. St. Barzdukas vadovavo pokalbiui apie jaunimo vietą lietuvių bendruomenėje. Dalyvavo ir Antanas Dambriūnas (Brentwood, Maryland), Mykolas Drunga (Chicago, Ill.), Laima Nainytė (Chicago, Ill.). Dalyviai nagrinėjo jaunimo vietą bendruomenėje. Buvo siūloma sudaryti atskirą bendruomenės organizaciją jaunimui arba tvarkytis "Pax Romana" pavyzdžiu. Kita problema — kaip pasiekti jaunimą, kuris retai skaito lietuvišką spaudą. Lituanistinių mokyklų metodai taip pat yra pasenę. Buvo siūlomas koks nors ryšys tarp amerikiečių ir lietuvių mokyklų. Visos bendruomenės pareiga organizuoti ir teikti pagalbą lietuviškos mokykloms.

Modernusis teatras

Pirmadienio vakarą Jaunimo Centre įvyko dviejų vienaieksmių vaidinimų spektaklis — Kosto Ostrausko "Kvarteto", kurį režisavo Dalia Juknevičiūtė, ir Kazio Sajos "Mamutų medžioklės", kurią režisavo Marija Smilgaitė, vaidino Čikagos jaunimas. Šis spektaklis absurdo teatro pavyzdžiais kreipėsi į kiekvieną iš mūsų — nebe herojų, bet kasdienišką, mažą žmogų. Absurdo teatras verčia įsąmoninti žmogišką situaciją visoje jos realybėje, kviečia išsilaivinti iš iliuzijų, kurios gramzdina į nuolatinį nepritaikymą ir nusivylimą. Absurdo teatras mano, kad žmogaus didybė glūdi įsąmoninime žmogiškos realybės visos jos beprasmybės ir sugebėjime laisvai ir be baimės juoktis iš jos. Trumpesnysis vaidinimas "Kvartetas" buvo ir įdomesnis, ir sklandesnis. Jame buvo naudojamos skaidrės ir filmų ištraukės, vaidintojai su savo rolmis buvo žymiai geriau susigyvenę.

Taip ir baigėsi pirmoji jaunimo kongreso dalis. Atstovai antadienį išvyko į studijų dienas Kent State universitete, kiti kongreso dalyviai pasliko sporto dienai arba išvažiuojo namo laukti artėjančios stovyklos Kanadoje.

Kolektyvinis reportažas, suredaguotas R. Sakalaitės

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

IVYKIAMS PRAEJUS

II jaunimo kongreso atidarymo iškilmės ir jo eiga Čikagoje bei IV taut. šokių šventė jau praieities įvykiai, nors apie tai dar ilgai bus kalbama bei komentuojama. Šimtai jaunųjų bei vyresniųjų, didžiųjų įvykių proga sulaukė Čikagon, jau baigia išsikristi ir įvairius kontinentus. Liepos 8 d. keliems šimtais Čikagos liet. skautų išvykus į stovyklą Rako miške, visai vasarai liko užkratinas ir Jaunimo Centras, kur prieškongresiniame išibėgėjime tiesiog netilpo jaunimas. O ką bekalbėti apie teatro spektaklius, kurie vyko vakarais jaunimo kongreso proga. Buvo vakarų, kad nemaža dalis publikos turėjo grįžti namo negavusi bilietų. Tiesiog nuostabu, kad meilė lietuviškam teatrui taip akivaizdžiai Čikagoje vėl atgijo karštai didžiųjų įvykių Čikagoje vakarais, nors pastutinis veiklas Lietuvoje gyvenančių dramaturgo K. Sajos "Mamutų medžioklė" jaunųjų aktorų vos vos buvo išvėstas iki galo. Vakarinės kongreso programos ruošiant ypač daug darbo įdėjo Čikagos Lietuvių Operos veteranas G. Kazėnas, akt. D. Juknevičiūtė, rež. M. Smilgaitė ir kiti. Liepos 4 d. vakare, jau daugeliu atstovų bei svečių išvažinėjus, Čiurlionio Galerijoje buvo surengtas poezijos vakaras, kurio anksčiau nebuvo numatė jaunimo kongreso rengėjai. Šiame augšto lygio poezijos vakare savąją kūrybą skaitė svečiai iš Montrelio H. Nagys, tiesiog aktorius, kurie saugumiečiams įrodė, kad tai yra pats vyriausias šventės šeiminkas — jos rengėjų pirmininkas. Tada saugumiečiai dr. L. Kraučeliūnas atspirė, ir jis suspėjo laiku atsirasti salėje.

ISPŪDŽIŲ DETALĖS

Joks mirtingasis tuo pačiu metu (Nukelta į 7-tą psl.)

ANSAMBLIŲ ŠVENTĖ

Sovietų Sąjungos penkiasdešimtmečiui skirta Lietuvos liaudies ansamblių šventė birželio 29 d. buvo pradėta Vilniuje ir užbaigta Kaune liepos 2 d. Šventės šūkis: "Tarybų žemė — draugystės žemė". Pradėti ją teko, savaime suprantama, gėlių padėjimui prie Lenino paminklo, kur "Lietuvos" ansamblis turėjo sudainuoti kompoz. E. Balsio ir poeto J. Marcinkevičiaus "Dainą apie Leniną". Pati ansamblių šventė vyko Vilniaus Kalnu parke, įvadinių žodį tarus L. Diržinskaitė-Piliūsenko. Programoje dalyvavo 17 saviveiklinių ansamblių, profesiniai ansambliai "Lietuva", keli svečių ansambliai iš Rusijos, Ukrainos, Gudijos, Latvijos, Estijos, Lenkijos ir R. Vokietijos. Specialiai šiai šventei buvo skirti du nauji lietuvių kompozitorių kūriniai: A. Kubiliūno — "Draugystės žiedai", G. Kuprevičiaus — "Šventės maršas". V. Lebedevio-Kumačio "Dainą apie tėvynę" su choru teko atlikti Vaciuui Daunorui, Virgilijui Norkei — liaudies dainą "Aš išdavinavau visas daineles". Šokėjai pašoko "Aštuonytį", "Kupolinį", "Rusnietį". Sol. Nijolė Ambrazaitytė suvaidino nuo kalno slėnį žengiančią skulptoriaus G. Jakubono statulos atgijusią Pirėpio motiną. Beveik pusę programos atliko svečių ansamblių. Užbaigai buvo pasirinkta tradicinė tokių renginių B. Dvariono ir E. Mieželaičio daina "Ant Nemuno kranto". Tai pati programa buvo pakartota ir Kaune, Dainų slėnyje, tik čia pagrindinį žodį tarė kompartijos I sekr. A. Sniečkus, garsindamas kauniečių laimėjimus ir, žinoma, nutylėdamas kompartijos didžiūnų Vilniuje sukrėtusius Kauno jaunimo riaušes, R. Kalantos susidėginimą už Lietuvos laisvę. Kaune taip pat gėlimis buvo papuoštas Lenino paminklas. Ansamblių šventės programa buvo surengtos ir liadiškos mugės: Kaune — Laisvės alėjoje, Vilniuje — Gedimino aikštėje.

SIENAPJUTĖS TALKININKAI

Birželio pabaigoje į kolchozų ir sovchozų lankas buvo suvaryta tūkstančiai talkininkų iš įstaigų, imonių ir mokyklų. "Tiesa" birželio 27 d. laidojo didžiausią: "O talkos rezultatai tikrai gražūs. Joje dalyvavo 105.000 žmonių, jų tarpe — 23.000 iš miestų imonių, organizacijų. Lanko-se, pašaru ruošimo vietose dirbo 10.500 traktorių ir mašinų, iš jų miestų autofransporto imonės atsiuntė 1.510. Per dvi talkos dienas nušienauta 20.800 hektarų, suvežta 18.300 tonų šieno, pagaminta 38.200 tonų siloso, 1.200 tonų žolės miltų..." Tokia didelė talkininkų armija, matyt, turi padengti šienapjūtį trūkuma. Siųs mašinų ir "Tiesa" neitrukė į savo kruopščiai paruoštą talkos statistikos lentelę. Žemdirbių skaičius Lietuvoje dabar yra gerokai sumažėjęs, bet vis dar žymiai didesnis proporciškai požiūriu nei pvz. JAV ar Kanadoje, kur ūkininkai sugėba šienapjūtį atlikti be miestiečių talkos, dalgius ir grėblius pakeitė mašinomis.

AUDEJŲ DIENA

Trečiojios amatų šventės rėmuose liepos 1 d. Panevėžyje buvo surengta audejų diena, kurioje dalyvavo liaudies menininkės ir pramoninių audyklų darbuotojos. Kvieslys su kaimiškos kapelos muzikantais panevėžiečius ir svečius kvietė į šventinius renginius. Kultūros namuose jų laukė Augstaitijos, Džikių, Suvalkijos ir Žemaitijos darbščiųjų audejų margieji raštai. Kraštotyros muzėjaus Kranto gatvės skyriuje atidaryta paroda lankytojus supažindino su audimo meno Lietuvoje istorija, senelių ir protėvių pa-

SUBBURY, ONTARIO

KELIAUJANTIEM. Vasaros atostogų ir kelionių metas. Daug mūsų tautiečių iš Amerikos ir Kanados atvyksta į šiaurės Ontario provinciją, nes juos vilioja žavūs ir žuvingi ežerai, neperžengiami tylūs miškų plotai, sėkmingos rudens medžioklės. Jie taip pat neužmiršta aplankyti pasaulinės nikelio sostinės, savotiškai įdomaus Sudburio miesto. Čia gyvena per 300 lietuvių. Daugumas atvykusių nori susitikti čia gyvenančius tautiečius, pernakvoti, paragalyti, paragauti lietuviško maisto. Tad keliautojams-atostogautojams pateikiu keletą adresų. Susitikimui ir kitais lietuvių liešančiais reikalais skambinti: L. B. v. pirm. Juozas Bataitis, 191 Douglas St. Tel. 674-3659. Kun. Antanas Sabas, 68 Joseph St. Tel. 674-6447. Valgykla: Jonas Remeikis, "Elgin Lunch", 420 Elgin St. Nakvynė: Viktoras ir May Gudriūnai, "Prospect Hotel", 182 Elgin St. S. Alfonsas Zlatkus, "Star Hotel", Azilda, Ont. (10 mylių nuo Sudburio). Gydytojas: dr. Jonas Semogas, 50 Lisgar St. J. Krūčas

DARBININKŲ STREIKO baimė praėjo. Darbo sutartis tarp International Nickel (INCO) ir 6500 Steelworkers unijos jau pasirašyta. Darbininkai patenkinti. Beveik visi darbininkai rugpjūčio mėnesį turi bendras atostogas. Tai liečia ir mūsų tautiečius, nes beveik visi, išskyrus keletą verslininkų, dirba INCO darbovietėse. Todėl laiko pajavairinimui, lietuviškam susitikimui gamtoje Lietuvių Bendruomenės valdyba š. m. liepos 23 d., sekmadienį, 1 v. p. Viktoro ir May Gudriūnų vasarvietėje rengia įdomią gegužinę. Kvietia visus tautiečius dalyvauti ir

rėdais. Sporto mokykloje veiks lengvosios pramonės imonių dabartinių audinių paroda. Sporto rūmuose buvo surengtos audejų, mezgėjų ir verpėjų varžybos, demonstruojamos įvairių kartų mados.

PARODA MAZEIKIUOSE

Mažeikių kraštotyros muzėjuje buvo surengta medicinos laimėjimų paroda, lankytojus supažindinanti ir su sveikatos apsauga šiame rajone. Nemaža parodos rodimų dalis buvo skirta chirurgo Vlodo Burbos atminimui. Nuo 1923 m. jis 42 metus vadovavo Mažeikių ligoninės chirurgijos skyriui. Jo iniciatyva 1938 m. buvo pastatyta nauja Mažeikių ligoninė.

BLAIVYKLOS SVEČIAI

Jonas Zemaitis "Tiesos" 148 nr. skaitytojus supažindina su dalimi Vilniaus blaivyklos svečių jos ciline darbo dieną birželio pabaigoje. Du tokius svečius parūpino Vilniaus I statybos trestas: tinkuotojas Jonas Babravičius jau vidurdienyje buvo apbiktas miegantys prie "Nemuno" parduotuvių, o vakarop prie "Vosto-ko" girtų sapnų karalystės persikėlė ir stalius Kazimieras Kardis. Pasirodo, jiedu pagiriojo, perstipirali apbiktę vakarykštį algos gavimą. Blaivyklon taipgi buvo atgabentas girtas kavinėje pradėjęs triukšmauti Vilniaus elektros skaitiklų gamybos darbininkas Vitalijus Malinovskis ir dažnas blaivyklos svečias Borisas Rozenblumas, Trakų rajono butinio aptarnavimo kombinato paviljono darbuotojas, surastas leisgyvis geležinkelio stotyje. Čia taip pat atsidūrė ir 22 metų jaunuolis Vladimiras Kondrasovas, metęs darbą Vilniaus autobusų parke, pragrėjęs visus pingius ir bandęs pavogti bonką deginies iš parduotuvės. Ta dieną blaivykloje "Išėjosi" net 31 girtuoklis. J. Zemaitis mini ir sekančios dienos du blaivyklos svečius — Cerniachovskio aikštėje triukšmą kėlusį Vilniaus universiteto studentą Eduardą Vagonį ir "Palangos" restorane su "razumėliu" atsisveikinusi Vilniaus centrinio medžio apdirbimo kombinato techninės kontrolės skyriaus viršininką Zdislavą Joną Lukoševičių. Pranešimą apie blaivyklos svečius J. Zemaitis baigia kandžia pastaba: "Valdiškos nakvynės mėgėjų saraša būtų galima gerokai pratęsti. Bet pažiūrėkime, kaip savų girtuoklių elgesį viešai pakomentuos čia suminėti imonių vadovai, darbo draugai. O gal prasibraivė ir jie patys, tie mūsų dienų didvyriai, atsilieps."

NAUJI INŽINIERIAI

Kauno politechnikos institutas gyvenimam išleido jau XXII inžinierių laidą. Šiais mokslo metais baigė penkiasdešimt vieną specialybę 1946 inžinieriai, kuriems diplomus įteikė rektorius prof. M. Martynaitis. Nuo instituto išteigimo 1950 m. jį jau baigė 21.800 jaunuolių.

VANDENS SPORTUI

Trakuose, ant Galvės ežero kranto, išaugo raudonų plytų ir stiklo "Dinamo" vandens sporto bazė, kurioje yra sportinių žaidimų ir atletikos salės, akademinių ir baidarių irklavimo uždari baseinai, pankankamai vietos 300 valčių ir 100 svečių galintis priimti viesbutis. Irklavimo kanalas yra apsuptas nedidelėmis salelėmis grandine. Ateityje numatoma pastatyti valgyklą, įrengti žiemams "Dinamo" draugija šioje bazėje jau atidarė akademinių ir baidarių irklavimo mokyklą. Naujojoje bazėje buvo surengta "Gintarinio irklų" regata, sutraukusi 600 irkluotojų. V. Kst.

PASIKVIESTI SVEČIŲ.

SPAUDOS GEGUŽINĖ. Rugpjūčio 6, sekmadienį, Lietuvių Bendruomenės ir "Geležinio Vilko" medžiotojų bei žūklautojų klubo valdybos bendromis jėgomis rengia grandiozinę spaudos gegužinę. Visas gautas pelnas bus skiriamas mūsų lietuviškiems savaitraščiams paremti — "Tėviškės žiburiams" ir "Nepriklausomai Lietuvai". Bus stengiamasi dalyvių veidus įamžinti spaudoje. Bus įdomi programa. Kviečiami tautiečiai gausiai dalyvauti, pasikviesti svečių. Tikimasi svečių iš artimiausių kaimyninių kolonijų. Gegužinė įvyks Viktoro ir M. Gudriūnų vasarvietėje. Visi kaip vienas į minėtas gegužines. Laukiame!

KLB Sudburio apyl. valdyba ir "Geležinio Vilko" klubo valdyba **GEGUŽINĖS.** LB Sudburio apylinkės gegužinė įvyko V. Gudriūnų vasarvietėje, kurioje dalyvavo ir "Ramonėlės" šokėjos su savo mokytoja. Antra gegužinė buvo surengta medžiotojų — žūklautojų klubo kitą sekmadienį Petro Jutelio vasarvietėje prie French River. Abi gegužinės praėjo geroj nuotaikoj ir davė pelno.

SIBIRINIŲ TREIMŲ sukaktis atžymėta gedulo pamaldomis už komunistų nužudytus ir išvežtuosius tautiečius. Pamaldas užprasė LB Sudburio apyl. valdyba.

— St. Krivickas, medžiotojų-žūklautojų klubo pirmininkas, pagavo 60 svarų ešketą. — Atgiedotos šv. Mišios už a. a. Mykolo Prancūko vėlę (užpr. K. E. Sviežokai); už Juozą Bačiūno vėlę (užpr. L. Bačiūnas). Rsp.

Newarko, N. J., lietuvių delegacija pas miesto burmistro pavaduotoją Joseph Frisina, kuris įteikė lietuvių atstovams raštą, skelbiantį birželio 15 gėdulo diena ryšium su įvykiais okupuotoje Lietuvoje. Iš kairės: Regina Melinienė, burmistro pavaduotojas, kun. Petras Torontaitis. Stovi: Pr. Vaškas, Veronika Melinienė, Albinas Trečiokas

KELIONĖ Į KANADOS SOSTINĘ

Hamilton, Ont. Vieną ankstyvą birželio rytą prie lietuvių bažnyčios susirinko apie 30 Hamiltono skaučių ir skautų. Dar nepilnai išsimeigoję, visi nekantriai laukė autobuso, kuris nuvežė mus į Kanados sostinę Otavą. Autobusui atvažiuavus, visi susėdome ir už penkių valandų pasiekėm numatytą vietovę. Apstipstojome Carleton universiteto bendrabutyje. Lauke karšta, tvanku, o bendrabučio

kambariai vėsinami — naktį net šalta miegoti.

Tą dieną aplankėme gamtos ir technikos muziejų, kuris apima didžiulį plotą. Ten sutalpinai įvairius techniški išradimai — radijai, telefonai, patefonai, automobiliai, lėktuvai, traukiniai, kartu su paaiškinimais, kaip jie buvo išrasti ir patobulinti. Ten taip pat yra daug įrengimų ir parodų, rodančių įvairius gamtos principus ir taisykles.

HAMILTON, ONT.

SLA 72 KUOPA rengia gegužinę liepos 23 d. A. Padolskio sodyboje, 158 Willow St. Paris, Ont. SLA 72 k. jau 11 metų rengia gegužinę, šeštą kartą A. Padolskio sodyboje. Vieta yra labai graži, patogiai jaunimui ir senimui. Svečiai gali nemokamai naudotis maudymosi baseinu, virimo krosnimis. Be to, veiks valgių bufetas.

Kelias į gegužinę: važiuojantiems iš vakarų į rytus II keliu, privažiavus V yra šviesos — čia sukiti į kairę ir už 1,5 mylios privažiavusite A. Padolskio sodybą, kur augstai iškelta plevėsuos Lietuvos vėliava; važiuojantiems iš rytų į vakarus V keliu, privažiavus II kelią prie šviesų sukiti į dešinę. Posūkio vietoje bus rodyklės į gegužinę.

SLA kuopa per 11 veiklos metų tautiniams ir kultūriniais reikalams yra paskyrusi per \$1000, vien KLF — \$200. Ji yra įnešusi į KLF \$100 Sino Kudirkos vardo įamžinimui. Ir šios gegužinės pelnas bus skirtas panašioms tikslams. Kviečiame iš arti ir toli atsilankyti į šią tradicinę gegužinę. Valdyba

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

SLA 72 KUOPOS
TRADICINĖ
GEGUŽINĖ
įvyks
liepos 23,
sekmadienį,
A. PADOLSKIO SODYBOJE,
158 WILLOW ST., PARIS, ONTARIO.

Svečių patogumui veiks turtingas bufetas, loterija — laimės šuliny, bus maudymosi baseinas ir t. t.

Kviečiame visus —
Kuopos valdyba

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais 10 — 5 v.p.p.
antradieniais 10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais 10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais 10 — 5 v.p.p.
penktadieniais 10 — 7 v.vak.
šeštadieniais 9 — 12 v.p.p.

Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$3,400,000

SVIEŽIA MĖSA — DESROS — SKANUMYNAI

R. Denninger Limited

284-288 King St. E. — 528-8468 — 740 Upper James St. — 389-4113
Hamilton — Ontario Guelph Line & Prospect, Burlington, Ont.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

JAV LB IR ALTO pastangų dėka eile senatorių ir atstovų rūmų narių JAV kongrese liūdnųjų birželio įvykių proga vėl prisiminė Lietuvą. Bene drąsiausią žodį tarė atstovas L. D. Hicks, įtraukęs į oficialų leidinį "Congressional Record" Bostono lietuvių atstų sąjūdį rezoliuciją ir pakartojęs JAV 89-to kongreso patvirtintą rezoliuciją nr. 416, raginusią prezidentą iškelti Baltijos kraštų laisvės klausimą Jungtinėse Tautos. L. D. Hicks pakartojo šios rezoliucijos pagrindines mintis, papildydamas Romo Kalantos susidėginimu ir Kauno jaunimo riaušėmis.

MILLJONINIO TIRAZO DIEN- RASTIS "Los Angeles Times" liepos 4 d. paskelbė ilgą dr. V. Vardžio straipsnį "Protestas Lietuvoje nėra izoliuotas". Autorius, supažindinęs skaitytojus su lietuvių partizanų kovomis 1944-52 m., pagrindinį dėmesį skiria tragiškiems Kauno įvykiams ir Sovietų Sąjungos pastangoms užgniauti laisvę. Tokio pasipriešinimo sovietai lig šiol dar nebuvo susilaukę. Redakcijos prierasė dr. V. S. Vardys pristatomas kaip Oklahomos universiteto skyriaus Miunchene vadovas. "Los Angeles Times" pastaruoju metu daug vietos skiria Lietuvos vyriausybės paslaugai lietuvių turėtų atsiliepti redakcijai padėkos laišku šiuo adresu: Los Angeles Times, Times Mirror Square, Los Angeles, Cal. 90053.

JAV LB CENTRO VALDYBOS atstovas dr. Algirdas Budreckis JAV demokratų partijos centro komiteto, specialias apkalaušėjimas ruošiam rinkimine programą, perdavė JAV LB memorandumą. Jame prasmą demokratų partijos rinkimnuiose pažaduose pakartoti lig šiol vykdyta išpareigojimą nepripažinti Lietuvos priverstinio įjungimo Sovietų Sąjungon, siekti Rytų ir Vakarų santykių suformalinimo laisvės bei žmogaus teisių grąžinimo Lietuvai ir kitom paverttom tautom, kelti Lietuvos laisvės klausimą tarptautinėse konferencijose ir pasitarimuose su Sovietų Sąjunga, panaudoti JAV ekonominį spaudimą politinė laisvei ir žmogaus teisėms užtikrinti Rytų ir Vidurio Europoje.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVI- NJIMO seimas bus Cikagoje liepos 30 — rugpjūčio 2 d. Pamaldos numatomos šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, pokylis ir posėdžiai — Midway House patalpose.

KOMPOZ. BRONIŲ JONUŠA, dalyvavusį IV tautinių šokių šventėje, ištiko širdies smūgis. Ligonis gydyti Sv. Kryžiaus ligoninėje Cikagoje.

CIKAGOS PIETVAKARIUS gyvenantis inž. Antanas V. Dundžila buvo paskirtas Purdue universiteto Calumeto skyriaus elektroninių skaičiavimo mašinų centro vedėju. Jam taipgi suteiktas jaunesniojo profesoriaus laipsnis.

ILLINOIS LIETUVIŲ Gydytojų Draugijos naujon valdybą išrinkti: pirm. — dr. D. Giedraitis, vicepirm. — dr. K. Pemkus, sekr. — dr. A. Paulius, ižd. — dr. J. Plūkaitis, nariu — dr. R. Vienužis.

Brazilija

EKUMENINĖS BALTIEČIŲ PALMADOS birželio liūdnųjų įvykių proga buvo surengtos Rio de Janeiro katedroje. Mišias su vyskupu Jose de Castro Pinto koncelebravo Brazilijos vyskupo konferencijos atstovai lietuviams prel. P. Ragažinskas, kun. M. Valiukevičius, Brazilijos Kunigų Vienybės pirm. kun. Pr. Gavėnas ir sekr. kun. A. Saulaitis.

BALTIEČIŲ KOMITETO PASTANGOMIS Sao Paulo mieste lietuvių, latvių ir estų susirinko Ibi-raquera mauzolejuje prisiminti savo kraštų okupacijos ir pirmosios gyventojų trėmimo bangos į Sibira. Altorių puošė nepriklausomų Baltijos respublikų ir Brazilijos vėliavos. Ekumeninės pamaldas laikė kun. Pranas Gavėnas, estų kun. Hendrik Laur ir latvių kun. Jakabs Meks.

Argentina

BUENOS AIRES lietuvių Centre birželio 25 d. įvyko tradicinės JAV, Antaninės, Petrinės ir Povilinės pagerbti šios kolonijos varduvininkams. Sveikiname žodį tarė AL Centro pirm. V. Misiūnas. Dalyviai sugiedojo "Ilgiausių metų" ne tik varduvininkams, bet ir gimtadienį šventusiems — V. Misiūnui, P. Survilienai ir E. Rudytei. Vaisėse ir šokiosose taipgi dalyvavo JAV ambasados I sekr. dr. V. Dambrava su sūniumi ir ukrainiečių veikėjas Leonid Fil.

BERISSO SEŠTADIENINĖ MOKYKLA naujosios mokslo metus pradėjo birželio 3 d. Mindaugo draugijos patalpoje. Muzosius lietuvių moko mokytoja Valentina Bukauskaitė-Persisco.

AUSROS VARTŲ parapijos klebonui kun. J. Petraičiui išvykus į JAV, Avelanados lietuvių parapiją talkina kun. V. Šimanskis iš Villa del Dique. Čia jis ne tik laiko pamaldas, bet ir moko vaikus katekizmo, dazo Lietuvių Tautinį Muzėjų, kurio įėjimą neseniai papuošė bareljefas — Vilniaus vaizdas su senąja katedra, Trijų kryžių kalnu ir Gedimino pilimi. Bareljefą sukūrė Feliksas Dimšė.

Australija

BENDRĄ BIRZELIO IVYKIŲ minėjimą, surengtą P. Australijos baltiečių komiteto, Adelaidės lietuvių, latvių ir estų turėjo birželio 18 d. miesto rotušėje. Jungtiniam baltiečių chorui sugiedojus Australijos himną, žodį tarė baltiečių komiteto pirm. V. Frickhaus, o vicepirm. I. V. Ozols nušvietė ne tik anuometinio birželio, bet ir dabartinius įvykius Pabaltijyje — estų protestą prieš rusų kolonistų antplūdį, latvių komunistų pagalbą šauksmą, lietuvių katalikų raštą Jungtinį Tautų sekr. K. Waldheimui, R. Kalantos bei kito jaunolio susidėginimą, Kauno jaunimo riaušes. Kovoti už Baltijos kraštų išlaisvinimą ragino minėjime dalyvavęs LKP veikėjas senatorius McManus. Jaunosios kartos atstovas dr. A. Stepanas perskaitė gautus sveikinimus — P. Australijos Pavergtųjų Tautų Komiteto, lenku, vengrų ir ukrainiečių bendruomenių. Lenkų sveikinime buvo pabrėžta, kad Australijos lenkai kartu su lietuvių liūdi dėl drąsių jaunuolių pasiaukojančios mirties. Koncertinę minėjimo programą atliko estų vyrų choras, latvių jaunimo styginis ansamblis, latvių mišrus choras ir "Lituanija" mišrus choras. Su sergančia dukra V. Vokietijon išvykusią jo vadovę G. Vasiliauskienę šiame pasirodyme pakitė jaunosios kartos atstovė Rasa Kubiliūtė. Baltiečių priimtas rezoliucijas Australijos vyriausybei perdus senatorius McManus.

KUN. DR. PETRAS BACINSKAS, Brisbane lietuvių kapelionas, atšventė amžias šėšiasdešimtmetį. Filosofijos doktorą jis yra gavęs pokario metais Innsbruko universitete. Atvykęs Australijon 1950 m., buvo kapelionu Kanbergo, Hobarto, Bonegilso ir pirmuoju savaitraščio "Tėviškės Aidai" redaktorium. Grįžęs Vokietijon, sukaktuvinkas vienerius metus vadovavo Vasario 16 gimnazijai. Brisbane lietuvių kapelionu paskirtas 1968 m.

SYDNĖJAUS LIETUVIAI Romo Kalantos susidėginimą ir jaunimo riaušes Kaune paminėjo birželio 17 d. demonstracija prieš Lietuvos okupantų, jų praktikuojamą nesisikaitymą su žmogaus teisėmis, religines ir tautines laisvės varžtus. Ilga antisovietiniai šūkius dekoruota automobilų vilkstine demonstracijos dalyviai per miesto centrą atvyko į Wentworth parką. Prie simbolinio R. Kalantos karsto, papuošto juodu kaspinu perjuosta Lietuvos trispalvė, žodį tarė DLP senatorius J. Kane, NSW parlamento narys K. Darby, lenkų, estų, latvių ir vengrų atstovai. "Dainos" choro ir ansamblio dainininkai sugiedoję giesmę "Pasigailok Augšauskio ir Tautos himn". Jaunimas demonstracijos metu paskleidė specialiai šiam įvykiui paruoštus atsisaukimus anglų kalba.

Sveicarija

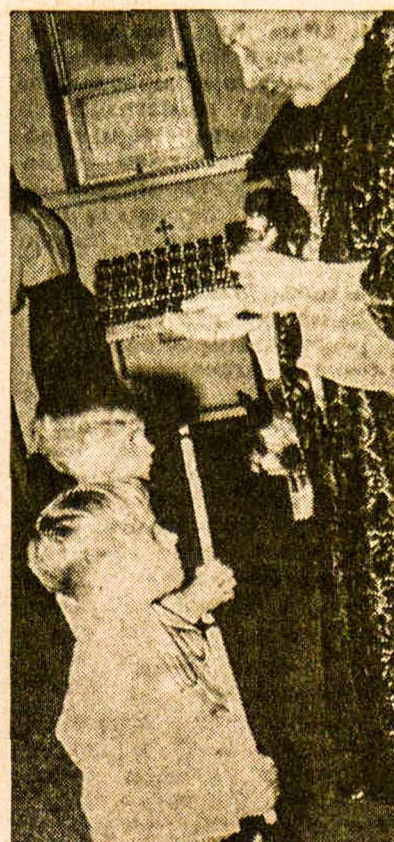
LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS užpraštas Mišias už Kaune susidėginusį Romą Kalantą šv. Jėzaus Širdies bažnyčioje Zuericho mieste atnavaš sveicaras kunigas. Pamaldose dalyvavo visi šios kolonijos lietuviai ir gausus būrys sveicarų. R. Kalantos gyvybės auka skatina Zuericho lietuvių imtis platesnės veiklos ir didesnių darbų.

Austrija

SOCIALISTŲ INTERNACIONALO XII kongrese Vienoje birželio 26-30 d. Lietuvos socialdemokratų partijos užsienio delegatūrai atstovavo Juozas Skorubskas iš Cikagos ir Juozas Vilčinskis iš Britanijos Londono. LSDP užsienio delegatūros vardu kongresui buvo įteiktas pranešimas, nušviečiantis Stalino ir Hitlerio įvykdę Lietuvos pasidalinimą, dabartinę jos okupaciją. Kongreso dalyviai ir valdžioje esantys socialistai prašomi imtis priemonių sustabdyti Sovietų Sąjungos vykdomą lietuvių tautos naikinimą ir užtikrinti laisvės grąžinimą.

Lenkija

SOVIETŲ SĄJUNGOS IR LENKIJOS draugystės rėmuose Seinuose buvo surengtas Sovietų Sąjungos penkiasdešimtmečio minėjimas, kuriame dalyvavo apie 2.000 svečių iš okupuotos Lietuvos ir apie 9.000 Baltijos valstybių gyventojų. Draugystės mitingų pavadintą minėjimą pradėjo Baltijos valstybių kompartijos sekr. J. Juskevičius, o po jo žodį tarė vilniškės kompartijos centrinio komiteto sekr. A. Ferenas ir Kauno miesto partinio komiteto I sekr. K. Lengvinas bei kiti kalbėtojai. Koncertinę programą atliko kauniečių "Rasos" ansamblis, vilniečių pučiamųjų orkestras "Trimitas", Punksio lietuvių liaudies dainų ir šokių ansamblis ir lenkų saviveiklininkai iš Suvalkų. Pokalbioje buvo paliestas ryšių plėtimas tarp Baltijos ir Kauno sričių. Jie buvo užmegzti prieš dešimtį metų. Nors minėjimas oficialiai buvo skirtas Sovietų Sąjungos penkiasdešimtmečiui, pirmą kartą susilaukė toks gausus svečių būrys liudija, kad vilniškė kompartija pradeda atkreipti dėmesį į lig šiol beveik visiškai užmirštus Suvalkų trikapiu lietuvių. Jiems net ir propaganda nuspalvinta šventė yra didelė tautinė atsvara prieš lenkus.

Pirmąją Komuniją priima Rimantas Jakubickas ir Rimantas Norkus iš kun. dr. J. Gutausko rankų Delhi Sv. Kazimiero šventovėje
Nuotr. S. Jakubicko

Trūksta jaunų lietuvių mokytojų

Daug mokytojų aukojosi Vasario 16 gimnazijai, daug jų varstė jos duris — diplomuotų ir atsitiktinių, pasižvenčių li-gi senatvės ir diendarbų, lie-tuvių ir metų metais neišmoku-sių aušrinio "labas rytas".

Šiuomet gimnazijoj darbuoja-si dvi stambios grupės pedago-gų: vietinių lietuvių ir vokiečių, neskaitant iš JAV studentės, at-vykusios talkinti kiek apsilpu-siems lietuviams ir padėti jauni-mui per dainas, laisvalaikius, darblius greičiau sulietuviėti.

Du vokiečiai mokytojai yra, taip sakant, savi—jau daug me-tų dirba mokykloje, gyvena lie-tuvių problemomis, vasaromis įeškinėja gimnazijai mokslie-čių, taigos lietuvių raštus vokie-čių įstaigoms ir t. t. Kiti vokie-čiai yra laikini samdytiniai, dar studijuoją Heidelbergo ar Man-nheimo universitetuose ir suti-kę užpildyti lietuvių trūkstantias spragas. Jie nieko sau vyrukai, su meile dėsto dalykus ir, kaip retokai matomi, mokinių labiau mėgstami už lietuvius, su ku-riais per dienas alkūniuojasi.

Ar jau nebeišsiverčia lietuvių gimnazija su lietuviams mokyto-jais? Ne. Gaila ir kartu keista, bet taip jau yra. Joje pasišven-tėliai lietuvių paliegsta, o jau-no pakaito nei pati mokykla pri-siugdę, nei sulaukę ju iš kitų kraštų. Lietuvių mokytojų sprag-as kas gi užkamšys, jei ne kai-mynai vokiečiai?

Antra vertus, jau ir strategi-

TEODORAS - VLADAS STANULIS, šiais metais baigęs Toronto univer-sitetą psichologiją - ekonomiją ba-kaluro laipsniu. Studijas baigė per devynerius metus, lankydams uni-versitetą vakarais. Gimęs 1926 m. balandžio 20 d. Augina gražią lie-tuvišką trijų vaikų šeimą, kurie vi-si lanko N. Pradėtosios Marijos se-selių vaikų darželį. Jam studijuojant daug padėjo savo pasiaukojimu še-mai jo žmona Birutė, kuri yra atvy-kusi iš Lenkijos ir ten baigusi gal-lingųjų seserų mokyklą. Teodorui nėra svetima ir lietuviška veikla. Nors labai neturėjo atliekamo laiko sau, tačiau paskyrė nemažai valandų Tautos Fondui — buvo jos atstovybės nariu. T. Stanulis dirba Toronte fe-deracinės valdžios darbo ir imigra-cijos ministerijoj kaip darbų ir ama-tų patarėjas (Manpower Counsellor).

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

RYAN & ODETTE LAIDOTUVIŲ NAMAI

Telefonas LE 2-5965

1498 DUNDAS ST. WEST, TORONTO, ONTARIO

• MODERNIAI ĮRENGTI • VESINIMO SISTEMA •

• RUPESTINGAS PATARNAVIMAS • PATOGI VIETA •

Lawrence G. Odette, Morley D. Hogle — Directors

Didžioji Lietuvos Kunigaikštija ir slava

Dabarties gudų keliame priekaištai ir kreivai aiškinami istoriniai faktai

1. Lietuva tarp vakarietiškos ir rytietiškos krikščionybės

Senoji Lietuvos valstybė, kaip ir visos valstybės, yra isto-riškos padaras. Su valstybėmis kūrėsi drauge ir Europos tautos, jų (valstybių) sudaromos. Kai aplink Viduržemio jūrą pirmai-siais mūsų eros amžiais buvo iš-siplėtusi Romos imperija, Vidu-rio ir Šiaurės Europa nuo Atlan-to vandenyno iki Uralo kalnų gyveno dar vadinamus proisto-rius laikus. Didysis romėnų karo vadas Cezaris pirmas įsi-brovė į tą proistorinės Europos vakarinę dalį, kai jis užkariavo Galiją. Nuo to laiko Romos im-perija išsiplėtė vakarinėje Euro-poje. Įsisteigė romėniškoji Galija, Britanija, o Reino ir Du-nuojaus augstąjo baseinuose — Germanija (būsimos Vokietijos pradininkė).

Kai Romos imperija plėtėsi Vidurio Europoj, prasidėjo va-dinamieji viduramžių laikai. Tada Europoje ilgus amžius gy-venusios tautos susidūrė su Ro-mos imperija. Vienos jų pasie-kė rytinę jos dalį, kitos vakari-nę. Lemtingas būsimai Europai, ypač lietuvių tautai, buvo fak-tas, kad nuo viduramžių pra-džios rytinė ir vakarinė imperi-ja nerėšė vien geografinio jos pasiskirstymo. Esminis tu abie-jų dalių skirtumas buvo kultūri-nis: vakarinėje dalyje vyravo lotyniškoji kultūra su savo kal-ba, rytinėje — graikiškoji.

Rytietiškos, t. y. graikiškos, kultūros aplinkoje kilo krikš-čionybė. Ji, plisdama pirma ry-tuose, turėjo savyje graikiškos kultūros savybių. Naujasis Tes-tamentas, sv. Pauliaus ir kitų apaštalų laiskal, seniausieji Baž-nyčios Tėvų raštai parašyti grai-kiškai. Tik smelkdamasi į vaka-rinę imperiją, krikščionybė da-rėsi romėniška, lotyniška. Tuo būdu ta iš esmės vieninga krikš-čionybė skilo į dvi dalis: į grai-kiškos kultūros (rytietišką) ir ro-mėniškos kultūros (vakarietišk-ą).

Dvi krikščionybės formos už-dėjo savo antspaudą Vidurio ir Šiaurės Europos tautoms, į ku-rias į smelkėsi nuo Viduržemio jūros, t. y. nuo Romos imperijos pakraščių. Vakarinės krikščio-nybės įtakoje susidarė Vakarų pasaulis, kurin įėjo romėniškos ir germaniškos tautos. Jas nuo pat pradžių jungė, nepaisant jų politinio susikaldymo, bendra romėniškoji krikščionybė ir jos kultūra. Rytinės Europos tautos gavo rytų, t. y. graikišką, krikš-čionybę ir jos kultūrą. Kaip Va-karų pasaulis susiformavo iš ro-mėniškų ir germaniškų tautų, taip Rytų — iš slavų (su ma-žomis prierašomomis ir kitų).

Pirmiausia Balkanuose įsikū-rę slavai gavo rytietišką krikš-čionybę. Iš Balkanų slavių, ypač iš bulgarų, ta krikščionybė plito į rytinės Europos lygumas, visu pirma į pietinius jų kraštus, ir šiaurę nuo Juodosios jūros, kur nuo VII—VIII š. paplito slavų giminės. Šių slavų kraštas IX—XI š. gavo "ros", "rus" vardą. Dėl jo kilmės dabar yra dvi teo-rijos. Viena, senoji, kildina tą vardą iš normanų "ros" giminės, t. y. iš skandinavų ger-manų (vikingų). Si teorija remi-asi seniausiais metraščiais, ypač Nestoro metraščiu, kur pa-sakiškai kalbama, kaip slavai kvietė Skandinavijos vikingus ir kaip jie davė pradžią Kievo valstybei. Si teorija vyravo se-noje rusų istoriografijoje. Ji yra grįžusi ir Vakarų istorinė-jė literatūroje. Kita teorija yra jai priešinga ir vadinama anti-normanistine (pirmoji kartais vadinama normanistine). Ji sa-ko, kad vardas kilo pačiuose sla-vuose iš jų kurios nors giminės pavadinimo; pvz. nurodomas slavų genties roksolanų vardas, artimas "ros", "rus", kuris galėjo duoti pradžią tam pavadinimui.

Si antinormanistinė pažiūra dabar priimta sovietų istorio-grafijoje. Jai priešinga norma-nistinė teorija pasmerkta — ap-šaukta buržuaziniu mokslu. Jos laikosi, tiesa, ir kai kurie nesovi-etiniai istorikai, pvz., Yale universiteto rusas profesorius Vernadskis (dabar emeritas, jei dar gyvena).

Kaip ten bebūtų su to "ros", "rus" žodžio kilme, tiek aišku, kad iš jo turime rus (rutheni), ru-sinį viduramžiais) ir šių dienų rusų bei Rusijos vardą.

2. Pirmieji slavų sąlyčiai su baltais

Mūsų temos reikalui svarbu pažymėti, kad šie slavai nuo pie-tų plito į šiaurę ir susitiko su pirmųjų slavų gyventojais baltais ir ugrofinais (ar ugrosumiais). Šių dviejų vardų gentys buvo pasklidusios plačiuose plotuose tarp Baltijos jūros ir Uralo. Ais-čių ir ugrofinų pėdsakus tuose plotuose suranda filologai vieto-vardžiuose, archeologai iškase-nose ir istorikai rašytiniuose šaltiniuose. Jau nuo seniau kal-bama apie aisičių galindų gim-nę (rusų šaltiniuose goliad), gy-venusią Dniepro - Okos augštu-

pių baseinuose. Jei baltai su tais galindais gyveno seniau-siais proistoriniais laikais vie-name ištisiniam plote (kaip mano pvz. J. Ochmanskis), tai slavai, plėsdamiesi į šiaurę, tu-rėjo perkirsti jų gyvenamus plo-tus. Tada slavų vakariniais kai-mynais tapo Pabaltijoj aisciai, ir galindai pasidarė atskira sala tarp slavų.

Seniausiuose šaltiniuose mini-mos trys slavų giminės, kurios buvo Pabaltijoj aisičių kaimynės: krivičiai, dregovičiai ir radimi-čiai. Tų trijų giminų baltams artimiausia buvo krivičių gim-nė, gyvenusi viduriniame ir augstutiniame Dauguvos basei-ne. Jos centras vėliau tapo Po-locko miestu. Dėlto dalis tos gi-minės garsaus gudų istoriko Vi-četos (1878—1947) tiesiog vadi-nama polockiečiais. Geografiš-kai polockiečiai - krivičiai buvo artimi baltų, būsimų latvių, kai-mynai. Pastarieji jų pasisavintą vardą išplėtė visiems rytų sla-vams, atseit, rusams. Štai kodėl latviai Rusiją vadiną Krievija.

3. Seniausios lietuvių - slavų sienos

Turint galvoje vėlesnius lie-tuvių-slavų santykius jau Didžio-sios Kunigaikštijos laikais, pra-vartu pažymėti jei ne jų sienas, tai bent sąlyčio ruožus. Šiuo at-veju pasiremsiu keliais mūsų dienų autoritetais. Paskutiniaiis metais lietuvių-slavų (gudų) su-sitikimo vietoves bandė nužymėti Minsko universiteto archeo-logijos profesorė F. Gurevič pa-grindiniame veikale "Drevnosti beloruskago ponemania", 1962. Jos nuomone, jau X š. slavų gy-venta pačiame Neries augštupy-jė ir visame Nemuno augstupyje baseine. Čia aptinkami pilka-piai ilgieji ir pailgieji yra kri-vičių ir dregovičių palikimas. Tuo pat metu lietuviai gyveno Merkio ir Neries baseine.

Lengva pastebėti, kad Gure-vič teikiamai seniausiai lietuvių —slavų sienai trūksta aiškumo. Pvz. koks gali būti skirtumas tarp lietuvių gyvenamo Neries baseino ir slavų Neries augštu-pio? Sumaišomos dvi vietovės, nes sudedamos į Neries basei-ną.

Gurevič išvadas pagrįstai tai-sinėja mūsų archeologė R. Vol-kaitė-Kulikauskienė. Jai svar-biausias kriterijus vedant lie-tuvių ir slavų seniausius ruožus yra skirtinga abiejų tautų laidose-na. Iki X š. ir lietuviai, ir sla-vai lavonus degindavo. Kai sla-vai nuo X š. tapo krikščionimis, jų tikėjimas draudė jiems de-ginti mirusius, ir jie ėmė laidoti juos nedegintus. Kulikauskie-nė susekė, kad toliausiai į vaka-rus, t. y. į lietuvių apgyventas vietoves įsikšė slavaiš kapai siekia Dysnos apskritį, Vileikos apylinkę, Naugarduko rajoną. Šiame ruože rasta daugybė sla-viškų kapinynų. Iš to Kulikaus-kienė daro išvadą: "Iš gana tan-kių pilkapių grupių atrodo, kad dabartinis Naugarduko raj. Ii tūkstantmečio pradžioje (XI — XII š., Aut.) jau gana tankiai bu-vo apgyvendintas slavų. Matyt, XI—XII a. slavai buvo pasiekę Dysną, Neries aukštųpį bei Naugarduką" (Lietuviai IX — XII amžiais, 1970, 31 p.) Bet ji pripažįsta, kad ši riba nėra griežta, nes tarp slavų kapinynų randame įsimašiusių lietuvių, o pietiniuose rajonuose dar ir jotvingių. Tuo būdu mūsų auto-rės nubrėžta riba — Dysnos, Vi-leikos apylinkės, Neries augštu-pio ir Naugarduko sritis — yra apytikrė.

Smulkiau ir išsamiau nei dvi minėtos autorės seniausią lie-tuvių — slavų ribą nubrėžę jau-nas lenkų istorikas, Poznanės

universiteto profesorius Jurgis Ochmanskis studijoje "Lietu-vių - krivičių pasienis genčių epochoje" (žurnale "Przeeglł Historiczny", 61, 2, 1970). Auto-rius darbas paremtas toponi-mika, t. y. vietovardžiais. Itin didelę reikšmę seniausiai lie-tuvių - slavų ribai nustatyti teikia jis vietovardžiams Polocko ir Minsko vakarinėse srityse, kilu-siems iš krivičių pavadinimo. Šie vietovardžiai tegalėjo atsi-rasti apie VII—VIII š., kai sla-vai krivičiai prisilinko prie lie-tuvių. Jie negalėjo atsirasti po XII—XIII š., nes tuo metu kri-vičių vardas išnyko ir visi rytų slavai buvo vadinami bendru ru-sų vardu. Ochmanskis kreipia dėmesį ir į "rusakų" tipo vieto-džius, kaip ir į krivičių. Jie jau vėlesnės kilmės — kai atsirado rusų vardas, ir yra toliau į vaka-rus nei krivičių vietovardžiai. Tai rodo, kad slavai vis slinko į vakarus, atseit, įsiterpdami į lie-tuvių sodybas.

Ochmanskis veda seną lie-tuvių - slavų sieną nuo Dysnos upės šiaurėje iki Lohoisiko - Za-slavlio (netoli Minsko); toliau su-ka į vakarus iki Nemuno ir pa-siekia Bielicos vietovę. Kairėje Nemuno pusėje palikęs Naugar-dukas buvęs nuo senų laikų sla-viškas. Ties Bielica slavai per-žengė Nemuną ir paslinko į se-nas lietuvių sodybas. Čia iš sla-vų apsupty lietuvių gyvenviečių išliko iki šiol lietuviška Zietelos vietovė. Pasak Ochmanskio, sla-vai nepadarė didelės pažangos už Nemuno. Želvos upė prie Volkovskio paliko lietuvių - sla-vų sieną.

Ochmanskio apytikriai nu-brėžta siena tinka vien genčių laikotarpiui iki XI š. Valstybinį-politinį gyvenimą pradėjo kri-vičiai rusai, kai juos pasiekė iš Kievo pradžiusi skilusi krikščio-nybė. Kievo Rusija formaliai priėmė krikštą X š. gale (988), nors krikščionybė joje buvo įlei-dusi šaknis žymiai anksčiau. Naująją tikybą lengvai priėmė visi rytų slavai, neišskiriant ir lietuvių kaimynų. Dar Kievo krikštytojo Vladimiro metu kri-vičiai, kaip ir kiti jų slavai kai-mynai, tapo krikščionimis.

Per krikštą užimezgė santy-kiai lietuvių kaimynų slavų su Kievu, ir jie tapo iš dalies pri-klausomi tam slaviškam centrui, iš dalies savo valstybes kūrė. Iš-kilo žymi Polocko valstybė su centru — Polocko miestu, val-doma kunigaikščio Vseslavo (1044—1101).

Gudų istorikas Ichnatouski, parašęs po pirmojo pasaulinio karo nacionalistinę savo tautos istoriją, tvirtina, kad ta Polocko kunigaikštija buvusi pirmoji nepriklausoma gudų valstybė. Vienas tos valstybės kunigaikš-čis Briacšylavas pastatęs tvirtovę lietuvių apgyventoje srityje ir davęs pradžią šių dienų Bres-laujos miestui. Tuo krivičių pra-dinio valstybinio gyvenimo me-tu įsisteigė ir daugiau slavųškų sodybų lietuvių pakraščiuose. Ochmanskis priskaito jų net 17, kilusių iš Polocko valstybės. Čia pat jis sumini ir lietuviškas so-dybas, išlikusias slavųškųjų tar-pė. Jų žinomesnės iki šių laikų yra Vidžiai, Adutiškis, Svyriai, Žiodiškis, Voložinas, net kelios vardu Bokštai.

Ochmanskio nubrėžta riba yra galbūt iki šiol tiksliausia. Ji išliko ilgus šimtmečius su ma-žais pasikeitimais lietuvių ne-naudai ir tebesilaiko iki šių die-nų. Tad galima visai pritarti mi-nėtai archeologei Gurevič, kai ji sako: "Mūsų eros pirmo tūk-s-tantmečio gale gudiškos pane-munės srityje jau ryškiai nusi-toja slavų-lietuvių etninė riba, išsilaikiusi vėliau eilę šimtme-čių" ("Drevnosti beloruskago ponemania", 144 p.). (B. d.)

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Evangelijos Sviesa, 1972 m. pava-saris. Trimėnesinis evangelikų laik-raštėlis, gaunamas pas ekspeditorių J. Danevičių, 83 Achill Cres., Missi-sauga, Ont., Canada.

Mitteilungen aus baltischem Le-ben Nr. 4 (76), Dezember 1971. Lei-dėjas — Baltische Gesellschaft in Deutschland. Adresas: Adam Gruen-baum, 8 Muenchen 2, Lessingstrasse 5, W. Germany.

Muzikos Žinios nr. 4, 1971 m. gruodis. Lietuvių Vargonininkų ir Muzikų Sąjungos žurnalas, 209 Clark Place, Elizabeth, N. J. 07206, USA.

Pranas Naujokaitis, PASISEJAU ZALIA RŪTA. Romanas. 236 psl. minkštasis viršelias, kaina \$4. Vir-šelis ir aplankas Pauliaus Jurko. Iš-leido 1972 m. "Darbininkas", 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221, USA.

LITUANISTIKOS INSTITUTO 1971 METŲ SUVAŽIAVIMO DARBAI. Spaudai paruošė Tomas Remeikis, St. Joseph's College, East Chicago, Ind. Santraukos — anglų kalba. 280 psl. minkštasis viršelias, kaina ne-pažymėta. Išleido 1971 m. Lituanis-tikos Institutas, 6549 S. Albany Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LYGINAMOSIOS PEDAGOGIKOS

CENTRAS Otavos universitete gar-sėja savo darbais. Jis ypač tuo pla-čiai žinomas po 1970 m. įvykusio tos srities tarptautinio kongreso Otavo-jė, kuriamė aktyviai reikėsi prof. A. Paplauskas-Ramūnas. Slemet iš-leistoje Otavos universiteto informa-cinėje brošiūroje apie studijas Lygi-namosios Pedagogikos Centre sako-ma, kad dr. A. Paplauskas-Ramūnas, gimęs Lietuvoje, yra pirmasis Cent-ro direktorius. "Šio Centre įsteigi-mas yra epochinis įvykis Kanados pedagogikos istorijoj, ir pagrįstai dr. Ramūnas laikomas Kanados lygina-mosios pedagogikos dekanu". Tam jis pasiruošęs šakotom studijom Vieno-jė ir Vokietijos universitetuose, su-daręs specialų metodą, panaudojantį Einsteino reliatyvybės teoriją peda-gogikai. Su dr. A. Ramūnu dirba 8 specialistai dėstytojai, jų tarpe ir Gi-nutis Procuta, kuriam tenka sovieti-nė pedagogika.

KENTO UNIVERSITETAS Ohio valstijoje gavo Prancūzijoje mirusios a. a. Onos Simaitės 1953-70 m. dien-raščius, tarpininkaujant Paryžiuje gyvenančiam dail. Žibuntui Mikšui. Vėlonė, dirbdama Vilniaus univer-siteto bibliotekoj, pasižymėjo kaip žydų gebėtoja vokiečių okupacijos metais. Jos dienoraščių 29 sąsiuvin-juose nemaža vietos skiriama susi-tikimams su žydų vaikais, kuriuos ji buvo išlaisvinusi iš Vilniaus geto. Gestapas O. Simaitė suėmė 1944 m. ir nuteisė mirti, bet ją išgelbėjo Vil-niaus universitetas, papirkęs vieną augstą nacių pareigūną, kurio dėka mirties bausmė buvo pakeista kon-centracijos stovykla. O. Simaitė bu-vo uždaryta Dachau stovykloje ir prieš karo pabaigą perkelta į vieną koncentracijos stovyklą Prancūzijo-jė. 1953-56 m. O. Simaitė gyveno Iz-raelyje, pakviesta jos išgelbėti ir jau spėjusius išaugti vaikus. Izraelio vyriausybė jai buvo paskyrusi pen-siją, bet ji grįžo Prancūzijoje ir mirė 1970 m. pradžioje. Kento univer-sitetas O. Simaitės dienoraščius įtraukė į savo bibliotekos specialių rinkinių skyrį.

BALTIMORĖS WBAL TELEVI-ZIOS stotis liepos 16 d. transliavo kun. Antano Šeškevičiaus, SJ, gymi-mosi kalbą sovietiniam teisme, su-vadinatį aktorius Juozo Boley-Bole-vičiaus. Kalbą išvertė Niujorko Apreiškimo parapijos klebonas kun. P. A. Ruggles, o programą paruošė Bal-timorės arkivyskupijos radijo ir te-levizijos vadovas kun. Kazimieras Pugevičius. Si pusvalandžio programa dabar yra užfiksuota 16 mm filmo juostoje, kad ją galėtų pasinaudoti lietuvių parapijos bei organizacijos. Kartu su šiuo filmu galima gauti ir kitas dvi nufilmuotas pusvalandžio programas: anglų kalba transliuota pasikalbėjimą su vysk. V. Brizgiu ir Austr Zerr apie dabartinę Lietuvos būklę. A. Kezio, SJ, meninim nu-traukom skirtą filmą "Man on the move". Šie filmai nuo rugpjūčio 1 d. gaunami pas Iloną Noreikaite, Ecumedia, 320 Cathedral St., Balti-more, Maryland 21201, USA. Tel. 303-727-5510. Kiekvieno filmo nuoma — \$10 už vieną dieną.

KLEVELANDO "GRANDINĖLĖ" rugpjūčio 3 d. autobusais išvyks į Niujorką ir iš ten pradės kelionę Europoj. Išvykoje dalyvaus 65 as-menys: 35 šokėjos, 16 šokėjų, Da-lios Kavaliūnaitės vadovaujamas or-kestas, "Grandinėlės" vadovai Alek-sandra ir Liudas Sagiai su keliais ekskursijos dalyviais. Išleistuvių po-kylis "Grandinėlei" paremti buvo lie-pos 16, sekmadienį, 4 v.p.p., Klevelan-do slovenų salėje. Iš Niujorko bel-gų orinio susisiekiimo bendrovės "Sa-bena" lėktuvu bus skrendama į Briu-selį, iš ten — į Londoną. "Grandi-nėlės" koncertas Londone bus rug-pjūčio 5 d. Mančesteryje — rug-pjūčio 6 d. Koncertų seriją V. Vokie-tijoje numatoma pradėti Bonnoje rugpjūčio 8 d. įsijungimu į ten vykstančios kultūrinės savaitės ren-ginius. Rugpjūčio 10 d. "Grandinė-lė" koncertuos Baltijos krantrose Travemuende arba Groemitz, rug-pjūčio 11 d. — Hamburgo universi-tete, iš kur bus vykstama į Vasario 16 gimnaziją. Rugpjūčio 13 d. "Gran-dinėlės" laukia vokiečių agentūros "Stuttgarter Ausstellung GMBH" rengiamas koncertas Stuttgart miest-o parke Freiheit Buehne. Iš Stutt-garto autobusais bus keliaujama į Romą, kur taip pat rugpjūčio 17 d. yra numatytas koncertas. Iš Italijos per Sveicariją ir Prancūziją bus grįžtama Briuselin ir "Sabena" lėk-tuvu skrendama Niujorkan. Autobu-sai su "Grandinėlės" koncertinės iš-vykos dalyviais iš Niujorko į Kleve-landą atvyks rugpjūčio 22 d., 8 v.r. "Grandinėlės" kelionė pareikalaus nemažų išlaidų, kurių didžiąją dalį turės padengti šokėjų tėvai. "Gran-dinėlė" kreipiasi į visus savo ger-bėjus, prašydama finansinės para-mos. Aukas prašoma siųsti šiuo ad-resu: Grandinėlė, 1620 Cury Dr., Cleveland, Ohio 44124, USA. JAV lietuviams aukos yra atleidžiamos nuo pajamų mokesčio.

HAWTHORN MIESTO meno gale rijoje 27 skulptūros darbų parodą surengė Australijoje gyvenantys dail. Adolfas Jankus. Parodos atidaryme dalyvavo gausūs būrys lietuvių ir australiečių. Jau pirmomis parodos dienomis buvo parduota 10 skulptū-rų.

OKUPUOTOJŲ LIETUVŲ

MOKSLININKŲ IŠVYKOS. Aust-rijoje lankėsi ir pranešimus skaitė Lietuvos mokslų akademijos vicepre-zidentas ir pusiadaininių fizikos instituto direktorius J. Požela. Moks-linėje komandiruotėje jis susipažino su austrų mokslininkų karštų elekt-ro-nų ir plazminių reišinių kietuose kūnuose atliekamais tyrinėjimais. Fizikinių techninių energetikos pro-blemų instituto direktorius V. Dauk-nas Prancūzijos moksliniuose cent-ruose buvo supažindintas su prancū-zy darbais, tyrinėjantiais augstoms temperatūroms atsparias medžiagas. Fizikos ir matematikos instituto ope-racijų tyrimo sektoriaus vadovas E. Vilkas, lošimų teorijos ir optimalių sprendimų specialistas, dalyvavo tarptautinės automatinio valdymo fe-deracijos kongrese Paryžiuje, kur buvo skaitomas minėto instituto di-rektoriaus pavaduotojo L. Telksnio pranešimas "Sudėtingos struktūros atsitiktinių procesų aptazinimas ir savybių kitimo nustatymas". Bioche-mijos instituto tyr. mokslinis bend-radarbis A. Juodviršis dalyvavo Sve-dijoje įvykusiam sleros organinės chemijos simpoziume. Chemijos ir cheminės technologijos instituto di-rektoriaus pavaduotojas A. Prokop-čikas buvo išvykęs į tarptautinį kongresą metalo korozijos klau-simais Japonijoje.

KAUNO DRAMOS TEATRE gra-fikos darbų parodą surengė šeši kau-nicėiai dailininkai — G. Didelytė, A. Pakeliūnas, R. Čarna, V. Klemka, J. Mozūraitė-Klemkienė ir G. Kalpokas. Parodą recenzavusi Marija Matuš-kaite giria G. Didelytės suvaidintą brai-žą "Giesmėje apie medį". A. Pake-liūno už kelių renesans meistrų pa-veikslus primenančią "Panevėžio gat-vę", R. Čarnos emocijos kupiną "Vie-nuolyno alėją", ramybę dviektantį V. Klemkos "Lietų", senojų kaimo vaizdus atgaivinusį J. Mozūraitės Kaimienės "Pusmergę", kaitrliasis skulės spinduliais ir medumi paviki-pusiom pievom alsuojančią G. Kal-poko "Vasarą".

VILNIAUS KONSERVATORIJOS auktorius meistriskumo katedros XVI laidos diplomantai suvaidino B. Sruogos "Milžino paunksmę", A. Če-chovo "Jubilėjų", K. Sajo "Poligot-tą", R. Kaugverio "Sąją salą" ir su-rengė du koncertus Vilniaus dramos teatre.

VILNIAUS KONSERVATORIJOS salėje buvo surengtas dvi savaites trukęs IV tarprespublikinis jaunųjų atlikėjų konkursas, kuriame įgėgas iš-bandė dainininkai, smuikininkai, violončelistai ir pianistai iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Gudijos ir Molda-vijos. Laureatų vardus išsikovojo pirmųjų vietų laimėtojai: dainininkai — Vilniaus konservatorijos diplo-mantas Ričardas Daunoras, bosas, sol. Vaclo Daunoro mokinys, ir Ry-gos konservatorijos II kuro studentė Elga Brachmanė, smuikininkai — Vilniaus konservatorijos diploman-tė Undinė Jagėlaitė ir gudų estradi-nio ansamblio "Pesniary" narys Va-lentinas Badjarovas, violončelistai — Vilniaus konservatorijos IV kuro studentas Virginijus Tamulis ir Rygos konservatorijos IV kuro stu-dentė Maja Priedelė, pianistų grupė-jė — Rygos konservatorijos V kuro studentas Valentinas Bogoliubovas. Taigi, geriausiai pasirodė Vilniaus ir Rygos konservatorijos, davirus po tris konkurso laureatus. Vilniaus fil-harmonijos sol. R. Maciūtė daininin-kų grupėje laimėjo III vietą, o Vil-niaus konservatorijos IV kuro stu-dentui L. Dajanui III vieta teko vio-lončelistų grupėje. Reikšmingiausias yra dainininkų Ričardo Daunoro ir latvaitės Elgos Brachmanės laimėji-mas, suteikiantis jiems teisę sekan-čiais metais įsijungti į sąjunginį jau-nųjų dainininkų konkursą, kurio lai-mėtojai dalyvaus 1974 m. Maskvoj rengiamam tarptautiniam P. Čai-kovskio vardo dainininkų konkursu.

ALEKSYS CHURGINAS, poetas ir vertėjas, atšventė amžiaus šešias-dešimtmetį. Jis yra pasiūlytas kandi-datų respublikinei literatūros premi-jai už Dantės "Dieviškosios komedi-jos" ir Goethės "Fausto" vertimus, atliktus 1968-71 m. Nuo premijos su-kaktuvininką skiria keturių varžovų pernal išleisti originalūs kūriniai: V. Bubnio romanas "Alkana žemė", J. Požeros apsakymų knyga "Aukškas", K. Sajos dviejų dalių apysaka "Ei, slėpkitės" ir jau pernal siūlyta pre-mijuoti, bet perkelta į šiuos metus talentingosios V. Žilinskaitės satyros ir humoro rinktinė "Karuselėje". Iš pradinio kandidatų sąrašo buvo iš-braukti J. Mikėlinskas, A. Žukauskas.

SIMFONINĖS MUZIKOS vasaros koncertų seriją Palangos naujojoj sa-lė liepos 1 d. pradėjo Vilniaus fil-harmonijos orkestras, diriguojamas J. Domarko. M. Dvarionaitės, svečių dirigentų iš Maskvos, Kievo ir No-vosibirsko. Koncertų programose — apie 20 simfoninių kūrinių, kuriuos pajavains tarptautinių konkursų lau-reatai: violončelistai D. Geringas, M. Chomiceris, smuikininkas O. Ka-ganas, pianistas L. Vlasenka, Vil-niaus filharmonijos sol. Vacys Dau-noras ir Maskvos didžiojo teatro sol. E. Obracova. Keletą koncertų numa-toma surengti Neringoje. Liepos pa-baigoje Vilniaus filharmonijos sim-foninį orkestrą Palangoje pakels Maskvos filharmonijos simfoninis or-kestras. V. Kst.

UNITED TRUST REALTOR

WINDERMERE — ANNETTE, \$21,500 prašoma kaina, 6 kambarių atskiras namas su garažu ir įvažiavimu. Alyvos šildymas, didelis sklypas. Arti susisiekimo ir krautuvų. Palikimas.

BLOOR — JANE, 5 kambarių vienaauštis (bungalow), atskiras, mūrinis su garažu ir įvažiavimu. Viena skola. Dideli kambariai. Įrengtas rūsys.

SWANSEA, \$34,500 prašoma kaina, 5 kambarių, atskiras mūrinis namas su privačiu įvažiavimu. Moderni virtuvė. Daug gerų priedų. Įrengtas rūsys.

BLOOR—BERESFORD, \$33,900 prašoma kaina. Atskiras mūrinis 7 kambarių namas. Dvi virtuvės ir dvi prausyklos. Garažas ir įvažiavimas. Viena atvira skola.

KINGSWAY, \$35,900 prašoma kaina. Parūpiname lengvomis sąlygomis. **B. SAKALAS**. Tel. 762-8255

kaina. 6 kambarių atskiras mūrinis namas su privačiu įvažiavimu ir garažu. Graži vieta prie upės kranto. Arti susisiekimo ir mokyklų.

MISSISSAUGA, 3 metų senumo, modernus vienaauštis (bungalow) su dvigubu garažu ir privačiu įvažiavimu. 3 erdvūs miegamieji, pilnai įrengtas rūsys, dvi prausyklos. Graži aplinka.

ETOBICOKE, \$31,000 prašoma kaina, atskiras mūrinis vienaauštis (bungalow) su garažu ir privačiu įvažiavimu. Įrengtas rūsys, viena skola, arti susisiekimo.

LAKE SHORE, \$85,000 prašoma kaina, 6 butų pastatas su privačiu įvažiavimu ir vieta automobiliams pasistatyti. Geros pajamos. Arti susisiekimo ir krautuvų. \$20,000 įmokėti, viena skola. **Sąlygomis mirtgicius**

SPORTAS

SPORTAS VISUR

Miluncheno olimpiada jau čia pat. Viso pasaulio lengvaatlečiai jau pilnai pasiruošę. JAV lengv. atletikoje visuomet buvo stipriausia. Tai patvirtino olimpinį žaidinių atrankinis pirmenybės, kuriose pasiekta vienas naujas pasaulio rekordas ir pakartoti du. Seagren šuolyje su kartin persoko 18-54 pėdų (5,63 m) ir 1½ colio pagerino švedo K. Isaksono rekordą. Dar du amerikiečiai įveikė 18 pėdų augštį. 800 m. bėgime D. Wottle pakartojo P. Snell pasaulio rekordą 1:44,3. Ir 100 m. bėgime E. Hart šį nuotolį įveikė per 9,9 sek. Dabar jis su kitais 3 amerikiečiais dalinasi pasaulio rekordą. Vokietė Ziebart 400 m. nuotolį įveikė per 51,0 sek. ir pagerino pasaulio rekordą 0,1. R. Vokietijos bėgikė estafetėje 4x400 nubėgo per 3:28,8. Senasis rekordas — 3:29,3. Švedas R. Bruch pakartojo amerikiečio Jay Silvester disko rekordą — nusviedė įrankį 224-5 pėdų. Sov. Sąjungos ir V. Vokietijos lengv. atletikos rungtynės vilnietis Kestutis Sapka persoko 2,24 m. ir pasiekė naują Lietuvos rekordą. Tai yra kartu geriausia šio meto pasaulio pasekmė. Pasaulio rekordas šioje srityje yra 2,30 m. Pažymėtina, kad šiose rungtynėse V. Vokietijos moterys įveikė visuomet stiprias rusas 139:117. Tarptautinės rungtynės Stockholme olimpinis meistras latvis Janis Lūsis pasiekė naują pasaulio rekordą įmetime — nusviedė jį už 307-84 pėdos ribos.

Pietų Ontario lengvosios atletikos pirmenybės rutulio stūmimo varžybose Harvey Barkauskas iš Montrelio laimėjo I vietą pasekme 54-6 pėdos.

Profesionalų golfo pirmenybės se Milwauke per pirmojo rato pirmavo Tom Uozas (65 smūgiai).

SPORTAS LIETUVOJE Tragiška mirtis. Birželio 3 d. tragiškai žuvo motorlaivio sporto rinktinės narys, laivų mechanizmo gamyklos vyr. inžinierius Eligijus Baltūsis. Jis buvo vienas šio sporto kūrėjų. Jis statė ir projektavo motorinius laivus, kuriais jis pats lenktyniaudavo.

M. Paulauskas žaidžia Europos krepšinio rinktinėje, kuri rungtyniauja su JAV krepšininkais. Rung-

tynės vyksta Jugoslavijoje, Šveicarijoje, Ispanijoje ir Prancūzijoje.

Anykščiųose neseniai įvyko moterų futbolo turnyras, kuriame Plungės komanda laimėjo II vietą.

Saudymo pirmenybės Maskvoje Marijus Bernotas laimėjo I vietą. Iš galimų 150 pataikymų jis numušė 144 taikinius.

Sov. Sąjungos bokso pirmenybės V. Bingelis sunkiasvorių klasėje laimėjo I vietą. A. Baltrimavičius ir R. Misiūnas laimėjo III-as vietas.

prieš ATLANTA CHIEFS

Profesionalų futbolo VARSITY STADIJONE

Trečiadienį, liepos 26, 8.30 valandą vakaro

Bilietai:
pensioninkams ir vaikams — \$1,00,
visiems kitiems — \$2,00, \$2,50.
Rezerv. vietos West side — \$3,00.
Bilietų kasa atidaryta nuo 12 v.

AUSTRALIEČIAI...

(Atkelta iš 1 psl.)

kalas (H) 16, Kalvaitis (H) 14, Vaičiūnas (L) 3, Ignatavičius 17, Kuncevičius (M) 8. Australijos komandai vadovavo Jonas Gružas, o k a n a d i e č i a m s abiejose rungtynėse vadovavo Kestutis Grigaitis.

Kanadiškoji spauda, ypač "The Globe & Mail" liepos 17 d. plačiai aprašė Australijos — Toronto ir Kanados lietuvių krepšinio rinktinę rungtynes.

Dienraščio sporto skyriaus bendradarbis James Christie savo reportaže mini A. Nausėdą ir ir australiečio J. Tamošiuo paiseikimus. Australijos lietuvių ešą sudėjo \$7000 krepšininčių klonėi, o JAV ir Kanados lietuvių prisidėjo. Šios rungtynės buvusios lietuvių jaunimo kongreso dalis. Idėta ir didoka nuotrauka. A. Š.

KANADOS ĮVYKIAI

PABĖGO PAVOJINGI KALINIAI

Federacinius kalėjimus tvarkantis ministeris J. P. Goyer vėl spėjo išgarsėti keturiolikos sunkių nusikaltėlių pabėgimu iš naujo "absoliučiai saugaus" Millhaven kalėjimo Ontario provincijoje, kurin kaliniai buvo perkelti iš pasienio kalėjimo Kingstone. Dvieju 20 pėdų augščio tvorų vietas jie perkirpo tuo metu, kai kalėjimo aikštėje sušalęs vyko beisbolo rungtynės tarp kalinių ir laisvųjų piliečių komandos, o prižiūrėtojai kišenių elektrinėm lemputėm buvo apšvietę žaidynių aikštę, neregėdami dėl tamsos nutraukti nebaigto žaidimo. Tik dalį pavojingų kalinių pavyko sugauti. Tiesioginė atsakomybė, žinoma, tenka Millhaven kalėjimo viršininkui D. Clark, bet netiesiogiai yra kaltas ministeris J. P. Goyer, praktikuojantis sunkiai bepateisinamas sušvelninto kalėjimų režimo reformas.

Federacinio parlamento nutarimas sustabdyti mirties bausmės penkeriem metų visiems žmogžudžiams, išskyrus policininkų ir kalėjimų sargų žudikus, baigsis š.m. gruodžio 27 d. Tame laikotarpyje mirti buvo nuteisti keturi tokie policininkų ir kalėjimų prižiūrėtojų žudikai, kuriem premjeras P. E. Trudeau bausmę pakeitė kalėjimu iki gyvos galvos. Kanados Policininkų Draugijos suvažiavime Newfoundlando sostinėje St. John's buvo griežtai pasisakyta už mirties bausmės grąžinimą ir netgi visų Kanados gyventojų referendumą šiuo klausimu, bet premjero P. E. Trudeau bičiulis J. P. Goyer atmetė šį policininkų reikalavimą, nors statistiniai duomenys rodo žmogžudysčių skaičiaus padidėjimą. Premjeras P. E. Trudeau pareiškė, kad šį klausimą turi spręsti ne Kanados gyventojai referendumu keliu, bet jų išrinkta vyriausybė Otavoje.

Kanados statistikos duomenimis, bedarbių skaičius birželio viduryje, lyginant jį su gegužės

viduriu, padidėjo 16.000 ir išlaikė tą patį 6,2%, kaip ir gegužėje. Bedarbių iki 25 metų amžiaus skaičius nuo 11,3% gegužėje šoktelėjo iki 12,3% birželįje. Spauda paskelbė dalį federacinių liberalų partijos slapto dokumentų, pagal kuriuos partija pagrindinį dėmesį rinkimiams planuoja skirti pirmą kartą rinkimuose dalyvausiant trims milijonams 18-24 metų amžiaus jaunuolių. Šių dokumentų paskelbtų ištraukų tikrovę vyriausybė Otavoje lig šiol nebandė paneigti. Ryšium su tuo, prisimena jaunimo ir vietinės iniciatyvos programas, pareikalavusios daugelio milijonų dolerių, kuriomis daugiausia pasinaudojo minėto amžiaus jaunuoliai, o išmesti milijonai nepašalinti nuolatino darbo. Jaunuolių sugulvotuose planuose buvo tokių absurdiškų dalykų,

DUFFERIN RADIO AND TV SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Pritrysę specialistas su ilga praktika. 1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalt

Tel. 532-7733

TV-HI-FI

Taisom ir parduodam prietaisai kainom televizijos priimtuvus — paprastus ir spalvotus, keičiam sensus — į naujus

1613 DUNDAS Street West

ST. PETERSBURG, FLORIDA

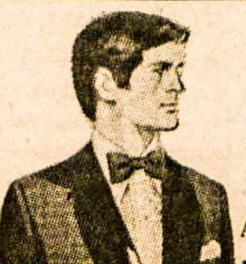
Jeigu domitės motelio, apartamento, verslo, žemės ar namo pirkimu St. Petersburg ar apylinkėse, Floridoje, kreipkitės informaciją į lietuvių

ISLAND REAL ESTATE

4506 GULF BOULEVARD, ST. PETERSBURG BEACH, FLORIDA 33706
Telefonas 813-362-1441 Veronika Laima Jakubovas, Broker

A. ČIZIKAS ALFA RADIO & TV

• Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus •
• Statom ir taisom antenas •
• Didelis pasirinkimas lietuviškų plokštelių •
672 Landsdowne Ave. • Tel. 531-6165

Ed. Kondratas, siuvėjas

Individualus pritaikymas
1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Tel. 533-5454

Angliškos vilnonės, "mohair", "terylene" medžiagos

Ateitininkų žinios

Wasagos stovykla prasideda šį sekmadienį, liepos 23. Mišios stovykloje bus 11 v. Tuoju po Mišių įvyks oficialus stovyklos atidarymas. Kurie dar nėra užsiregistravę, galės užpildyti registracijos blankus stovykloje. Prašome nevesti stovyklautojų šeštadienį, nes tik šeštadienį po pietų baigiasi dabar vykstanti parapijos jaunimo stovykla. Nepamirškite atsivežti šilto miegmaišio (gali būti šalios naktys), pagalvės ir kitų asmeninių reikmenų. Stovyklautojai, kurie turi, prašomi atsivežti muzikos instrumentus. Nesivežti radijo aparatų, komikų ar kortų, nes tos dvi stovyklos savaitės yra skirtos naudingiesiems laiko praleidimui. Taip pat primename, kad kiekvienas stovyklautojas privalo surinkti globėjy (sponsors) žygiui, kuris bus organizuojamas "Ateities" žurnalui paremti. Jeigu dar kas norėtų gauti informacijų, prašomi skambinti V. Kolyčui tel. 654-5481. Iki pasimatymo stovykloje!

Skautų veikla

• Liepos 15 d., pasibaigus II PLJ Kongreso stovyklai Romuvoje, pradėjo stovyklauti jūrų skautai-tės, suplaukę iš Toronto, Čikagos, Klevelando, Bostono, Buffalo ir kt. vietovių. Tuo būdu jie paminėjo jūrinio skautavimo 50 m. sukaktį. Šimtinė stovyklautojų kviečia visus į Romuvą šį šeštadienį, liepos 22 d. Bus įdomi jūros dienos programa. Stovyklą suorganizavo Brolijos-Seserijos jūrų skautų-čių skyriai, kuriems vadovauja jūr. s. A. Empakeris ir s. M. Vasiliauskienė.

• X-toji jubilinė Romuvos stovykla prasideda šį sekmadienį, liepos 23. Stovyklautojus prašome suvažiuoti ne šeštadienį, bet sekmadienį, liepos 23 d. Pirmas maistas bus duodamas 3 v. p.p.

• Sveikiname brolių Auksuolį Valiūną, laimėjusį II PLJ Kongreso foto parodoje II vietą už darbą "Nykštukas žaliame debesyje".

• Romuvos adresas: Camp Romuva, R. R. 1 Huntsville, Ont. Tel. 1-705-789-5032.

• Ps. B. Abromaitienė, talkinama p. M. Stanionienės, išskėpė 500 baravykų ir nuvežė juos II PLJ stovyklai.

• II PLJ Kongreso užbaigimo ruošai daug talkino "Šatrijos" tunto skautininkės ir vadovės. Č. S.

kaip pvz. žuvėrų suskaičiavimas Kanados Atlanto pakrantės, antkapių studijavimas kapienėse ir net labai abejotinos vertės filmo "Shadow of Dracula" finansavimas iš federacinio izdo, kuriam pinigų yra sudėję dirbantieji kanadiečiai pajamų mokesčiais.

Spauda paskelbė valstybės sekretoriaus G. Pelletier deparlamento pranešimą, kad daugiaukultūros programos rėmuose paskirta \$200.000 paruošti etninių grupių istorijas Kanadoje. Ši suma numatyta 20 grupių istorijoms, kurios apims tautybių atvykimą Kanadon, jų isikūrimą, kovą už savitos kultūros išlaikymą ir jos kultūrinį įnašą Kanadai. Lig šiol jau yra užsakytos paruošti šių etninių grupių istorijos: arabų, kiniečių, olandų, Karibų salų, vokiečių, vengrų, lietuvių, lenkų, portugalų, skandinavų ir škotų. Istorių paruošėjai neminiui, bet mums jau žinoma, kad lietuvių istorija yra patikėta prof. R. Vaštokuvi, antropologijos skyriaus vedėjui Trento universitete (Nukelta į 8-tą puslapį)

AL GARBENS REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738 • LE. 6-2664 • 1611 Bloor St. W.

SWANSEA, gražus nedidelis šeimai vienaauštis (bungalow); labai moderni virtuvė, alyva šildomas, garažas su privačiu įvažiavimu, arti Bloor. Pilna kaina \$26.900.

HIGH PARK-RONCESVALLES, apie \$10.000 įmokėti; didžiulis gražus 12-kos kambarių atskiras namas, 3 modernios virtuvės, vandens alyva šildomas, naujas garažas su plačiu įvažiavimu; gauna apie \$355 mėnesinės nuomos ir sau nemokamą butą. Viena atvira skola. **RUNNYMEDE** — BLOOR rajone, apie \$3.000 įmokėti, 7 kambarių mūrinis namas, kvadratinis planas, naujas šildymas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, garažas su privačiu įvažiavimu. Labai skubus pardavimas. Pilna kaina tik \$26.900. Reikalingas mažo remonto. Atvira skola. **WAUBAUSHENE** — GEORGIAN BAY, komercinis žemės iklypas, arti vandens, pačiame miestelyje, galima statyti verslams. Pulkvi vieta. Prašo \$4.000.

KINGSWAY — PRINCE EDWARD, puikus 6 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, graži moderni virtuvė, šalia pristatytas garažas su privačiu įvažiavimu, arti susisiekimo, skubus pardavimas. **ORIGINALUS TRIBUTIS**, maždaug 10 metų senumo; dideli gražūs butai su balkonais, \$7.200 nuomos, \$10.000 įmokėti, skubus pardavimas. Didelis pasirinkimas vienaauščių (bungalow)

Al. Garbenis, arba **Pr. Kerberis,** namų tel. HU 9-1543 namų tel. LE 5-1584

Pardavusiems bei pirkusiems per mus SPECIALUS PATARNAVIMAS

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAU SIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA	IMA
5½% už depozitus	
6% už šėrus (numatoma)	8% už asm. paskolas
6% už taupymo s-tas	
6¼% už 1 m. term. dep.	8¼% už mirtgicius
6½% už 2 m. term. dep.	
Kapitalas virš penkių milijonų dolerių	

ASMENINES PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir **MORTGICIUS** pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. **VISŲ NARIŲ GYVYBE** apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2.000. **Asmeninės paskolos** mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

DUNDAS — DUPONT, \$22.900, šeši švietūs kambariai, 2 modernios virtuvės, nauja šildymo krosnis, kvadratinis planas, gilus ir apšildomas rūsys, tinkamas poilsio kambariui.

RONCESVALLES—HIGH PARK, \$12.000 įmokėti, atskiras, plytinis, 3 virtuvės, 2 prausyklos, 1 mirtgicius, dvigubas garažas.

PEARSON — SORAUREN, \$5.000 įmokėti, atskiras, plytinis, 6 kambariai, moderni virtuvė, nauja šildymo krosnis, įvažiavimas. Turi būti parduotas, nes savininkas nusipirko kitą namą.

\$6.000 įmokėti, 10 kambarių, plytinis, atskiras, 2 prausyklos, 2 virtuvės, dvigubas garažas, 8% atvira mirtgicius; prašo \$33.900.

MISSISSAUGA — CAWTHRA, \$32.900 (back split) vienaauštis (bungalow), 7 kambariai, pristatytas garažas, 6¼ mirtgicius, 2 prausyklos.

1082 BLOOR St. W., TORONTO 4,

Telefonai: 534-8459; 233-5996

Turime krautuvų, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. — — — Prašome tik kreiptis pas mus.

VYT. MORKIS, A. BLUDZIUS

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)

Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazolino stotį. Gazolinas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuoti naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkinimas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paskėvičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai

Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

DANISH CUSTOM FURNITURE

BALDŲ PROJEKTUOTOJAI IR GAMINTOJAI IS BURMOS MEDZIO (TEAK FURNISHINGS)

Baldai tiesiog iš įmonės A. JENSEN & SON LIMITED

25 Le Page Court, Downsview, Ontario. — Keele ir Finch

Tel. 636-9811. Atidaryta nuo 9 val. ryto — 6 val. vakaro, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 658 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036

Hamiltono skyrius: 293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2003

Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelų, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiugs.

PARCELS TO EUROPE

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

971 College St., Toronto 4, Ont.

Telefonas: 5 3 3 - 4 3 6 3

LIETUVIAI SAVININKAI

UNITED TRUST REALTOR

WINDERMERE — ANNETTE, \$21,500 prašoma kaina, 6 kambarių atskiras namas su garažu ir įvažiavimu. Alyvos šildymas, didelis sklypas. Arti susisiekimo ir krautuvų. Palikimas.

BLOOR — JANE, 5 kambarių vienaauštis (bungalow), atskiras, mūrinis su garažu ir įvažiavimu. Viena skola. Dideli kambariai. Įrengtas rūsys.

SWANSEA, \$34,500 prašoma kaina, 5 kambarių, atskiras mūrinis namas su privačiu įvažiavimu. Moderni virtuvė. Daug gerų priedų. Įrengtas rūsys.

BLOOR—BERESFORD, \$33,900 prašoma kaina. Atskiras mūrinis 7 kambarių namas. Dvi virtuvės ir dvi prausyklos. Garažas ir įvažiavimas. Viena atvira skola.

KINGSWAY, \$35,900 prašoma kaina. Parūpiname lengvomis sąlygomis. **B. SAKALAS**. Tel. 762-8255

kaina. 6 kambarių atskiras mūrinis namas su privačiu įvažiavimu ir garažu. Graži vieta prie upės kranto. Arti susisiekimo ir mokyklų.

MISSISSAUGA, 3 metų senumo, modernus vienaauštis (bungalow) su dvigubu garažu ir privačiu įvažiavimu. 3 erdvūs miegamieji, pilnai įrengtas rūsys, dvi prausyklos. Graži aplinka.

ETOBICOKE, \$31,000 prašoma kaina, atskiras mūrinis vienaauštis (bungalow) su garažu ir privačiu įvažiavimu. Įrengtas rūsys, viena skola, arti susisiekimo.

LAKE SHORE, \$85,000 prašoma kaina, 6 butų pastatas su privačiu įvažiavimu ir vieta automobiliams pasistatyti. Geros pajamos. Arti susisiekimo ir krautuvų. \$20,000 įmokėti, viena skola. **Sąlygomis mirtgicius**

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:

Pirmad.10-3

Antrad.10-3

Trečiad. uždaryta

Ketvirtad.10-7

Penktad.10-8

Šeštad.9-12

Sekmad.9.30-1

MOKA:

už term. indėlius 2 metams6½%

už term. indėlius 1 metams6¼%

už taupomąsias s-tas (savings)6%

už depozitus-čekių s-tas5½%

DUODA PASKOLAS:

asmenines — iki \$10.000 8½%

nekiln. turto — iki \$50.000 8¼%

N

ČIKAGOS LIETUVIŲ HORIZONTE

(Atkelta iš 3 psl.)

negalėjo apibėgti visų parengimų, vykusių jaunimo kongreso ir taut. šokių dienomis. Rašančiam miela išpūdi padarė šiomis dienomis per Lietuvių Forumo radiją Čikagoje perduotas M. Lenkauskienės pristatytas užsienio lietuvių jaunimo delegacijų II jaunimo kongreso atidarymo iškilmėse Conrad Hilton viešbutyje. M. Lenkauskienės žodžiai buvo tokie šilti ir taiklūs, išpinti lyriškai, kad jų ilgai neužmiršė tie, kurie girdėjo kongreso atidarymo iškilmėse ar radijo bangomis. Lygiai ilgai nepamiršime ir Vokietijos lietuvių "Baltijos" kvinteto, kuris su gražiausiu pasisekimu pasirodė koncerte Marijos Augst. Mokkylos salėje taut. šokių šventės išvakarėse. Ypač jų padainuota daina "Oi, neverk motinėle" su refrenu ir deklamacija padarė tokį gilų įspūdį, kad publika ir asarėjo, ir griausmingai plojo, sukėlusios taktas ovacijas, kokias retai girdime toje salėje. Taip pat nemažai džiaugsmo suteikė Montreale "Gintaras", "Rasos" kvartetas, urugvajiečiai šokėjai. Ir į šį vakarą, kaip daugelį kitų renginių, publika nesutli-

po, nors ir buvo labai karštas vakaras. Taip pat malonų džiaugsmą teikia taut. šokių šventės leidinys, redaguotas Vyt. Radžiaus ir papuoštas dail. A. Korsakaitės viršeliu. Tik viena maža pastaba: kodėl choristų tarpe surašytas visas Čikagos Lietuvių Operos choras, kai šalia "Dainavos" šventėje dainavo tik maža dalis operos choro narių?

DR. ZENONAS ASOKLIS

Didžiųjų švenčių išvakarėse, birželio 30 d., Lake Geneva, netoli Čikagos, mirė vienas veiklių lietuviškos bendruomenės narių, buvęs lit. mokyklų mokytojas, vadovėlių autorius dr. Zenonas Asoklis. Tai atstovavo tos giminės, kuri Lietuvoje smarkiai nukentėjo nuo sovietinės tautžudystės. Vėlonies brolis Fortunatas Asoklis, LLA žemaičių legijo- no vadas, žuvo partizaninės kovos lauke 1946 m., kitas brolis Stasys 1951 m. buvo nužudytas Norilске. Vėlonis dr. Z. Asoklis buvo surinkęs nemažai medžiagos apie Lietuvos partizanus, kurią prieš mirtį suspėjo perduoti ja besidomintiems asmenims. Palaidotas liepos 3 d. Čikagoje Sv. Kazimiero kapinėse.

SAULT STE. MARIE, ONTARIO

BAUDZIA ZVEJUS. Daugiausia čia pagaunamos žuvys yra lydekės ir sudokai (pikereles), o vietiniame "Sault Daily Star" dažnai matome išitus žuvautojų sąrašus, ypač amerikiečių nubaustų už nustatytos žuvų pagavimo normos perviršijimą. Baudžia po \$3 už kiekvieną viršnorminę žuvį ir dar prideda teismo išlaidas. O toji leistina norma ar kvota yra mažoka — 6 žuvys kiekvienai žuvų rūšiai, tik ešerių žuvinimas neribojamas.

Zuvautojų tarpe pasitaiko ne tik amerikiečių, bet ir mūsų šios tautiečių iš JAV. Teko Echo ežere susitikti su A. Vanago lydimais pusbroliais Viskantais iš Detroito. Jie daugiau kaip savaitę su šeimomis atstogavo St. Joseph saloje, gimnii A. V. Motižo globojami. Prie Echo Bay ežero teko sutikti senus pažįstamus Oną ir Robertą Čepelės su šeima iš Čikagos. Jie, grįždami iš atostogų Kanados šiaurėje, sustojo pažuvauti ir žadėjo porą dienų praleisti mūsų mieste pas savo draugus St. B. Druskus.

NEPAGEIDAUJAMI SVEČIAI. Dirbantieji didžiausioje miesto darbovietėje ALGOMOS plieno fabrike nemokamai gauna JAV darbo unijos leidžiamą laikraštį "Steel Labor", kurio birželio mėn. laidoje buvo įdėta žinia, net pirmame puslapyje, kad vyriausios Kanados plieno darbininkų unijos pareigūnas William Mahoney pasikvietė į svečius ruselę Ivaną Kostjukovą — Sovietų Sąjungos didžiųjų metalų darbo unijos pirmininką su visa palyda. "Steel Labor" rašo, kad rusai pakvietimą priėmė. Kelionė bus apmokėta kanadiečių darbininkų pinigais — unijos narių mokesčiais. Sovietinės darbo unijos yra tik komunistų partijos ir vyriausybės frankis, turis tikslą išspausiti daugiau iš savo vergų darbo. Tikrai neišmoks iš kanadiečių streikuoti ar statyti reikalavimus darbdaviams. Jeigu W. Mahoney norės ką nors išmokyti ar priimti iš sovietinių darbo sąjungų, tai ji pati bent

Lietuvišką baldų dirbtuvę Toronte

P. Lubys. Tel. WA 2-7981, 261-0537
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.

(Atkelta iš 1-mo psl.)

išsilankymo galimybes mokslo bei technikos pakeistame pasaulyje. Vieni į ateitį žiūri pesimistiškai, kiti optimistiškai. Paskaitininkas įsiriakio į optimistų gretas, atmesdamas atominio karo galimybę šiame šimtmetyje ir tikėdamasis būklės pasikeitimo Sovietų Sąjungoje. Jo nuomone, ateityje dings nepasitikiėjimas tarp išeivijos ir lietuvių tautos, galės būti pradėtas glaudesnis kultūrinis bendravimas, o pailgės žmonių laisvadaikis įgalins lietuvių daugiau dirbti lietuvių. Patobulinimas mokymosi priemonės, ypač techniniu požiūriu, padėsiančios lengvai išmokyti lietuvių kalbą ir palaikyti ryšius tarp visame pasaulyje išblaškytų lietuvių. Pasakaitininko samprotavimai buvo įdomūs, tačiau jie labiau būty tik ne užbaigos iškilmė, bet kuriai kitai progai, kur yra galimos diskusijos.

Jaunimo sąjunga

Kongreso rezoliucijos dar nebuvo paruoštos, tad jų vietoję rengėjų k-to pirm R. Sakadolskis perskaitė šį pareiškimą:

II Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso, parengiamuosius darbus pradėjęs atskiruose kraštuose ir kolektyviai vykdydami Čikagoje, Kento unte, Romovos stovykloje bei Toronte, į pasaulio lietuvių kreipiasi šiuo pareiškimu:

1. Nuosirdžiai dėkoja visiems, įgalinusiems kongresą įvykdyti: visų savo institucijų darbuotojams, visiems rėmėjams ir aukotojams.

2. Kongresas nutarimams vykdyti ir jaunimo veiklai ryškinti bei planuoti įsteigė Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungą, kuri:

a. veiks PLB ribose, glaudžiai su ja bendraudama ir bendradarbiaudama;
b. atskiruose kraštuose bus savarankiška ir autonomiška pagal vietos sąlygas bei galimybes;

c. jungs lietuvių jaunimo organizacijas ir organizacijoms nepriklausanti jaunimą ir derins bendrą lietuviškąją veiklą.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga savo pirmininku išrinko Antaną Saulaitį, SJ, valdybos nariu — Nelidą Zavičkaitę iš Argentinos, Edmundą Andrieševičių iš U r u g v a j a u s, Emantę Mikuckytę ir Vilijų Ambrozevičių iš Brazilijos. Jaunimo Informacijos Centras sudaromas JAV-se, ir jam vadovaus Romas Sakadolskis.

II PLJK prezidiumas

Torontas, 1972 Jaunimo Metai, liepos 16 d.

Jaunimo kongreso užbaiga

Romo Kalantos dvasia

Maloni staigmena buvo kongreso finansų komisijos vicepirm. dr. Vyt. Vynganto pranešimas apie Romo Kalantos vardo metinės \$1.000 premijos įsteigimą jaunimui. Ją gaus jaunuolė ar jaunuolis, geriausiai išreiškęs savo nuveiktais darbais R. Kalantos pasiaukojimo dvasią.

Kongreso užbaigos žodį tarė rengėjų komiteto pirm. R. Sakadolskis, pabrėždamas kongreso metu jaunimo tarpe viešpatavusią bendruomeninę nuotaiką, kuri sustiprino bendruomeniškumą. Tai liudija Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos įsteigimas PLB rėmuose. Padėkojė visiems rengėjams ir dalyviams už tūkstančius darbo valandų, oficialią dalį ir tuo pačiu kongresą R. Sakadolskis užbaigė šūkiu: "Jaunimo darbas ir širdis — lietuvių tautos ateitis!" Iš scenos buvo išneštos vėliavos.

Brazilijos jaunimo delegacija, vadovaujama Arūno Steponaičio, oficialiosios dalies užbaigimą pratęsė dovanų įteikimu PLB pirm. S. Barzdukui ir kongreso rengėjų komiteto pirm. R. Sakadolskiui. S. Barzdukui buvo įteikta peleninė, padaryta iš Brazilijos medžio, suakmenėjusio per milijonus metų, su linkejiu, kad ir lietuvių išeivijoje išliktų gyva milijonų metų. R. Sakadolskis gavo Brazilijos indėno išdrožtą iš medžio statulėlę.

Ovacijos "Baltijai"

Meninę programos dalį po trumpos pertraukos pradėjo iš V. Vokietijos kongresan atvykę vyrai kvintetas "Baltija" — H. Bertulaitis, V. Lemkis, E. Rotkis, J. Jasulaitis ir S. Jasulaitis. Šie jauni vyrai yra gerai susidainavę, išradę interpretatoriai. Po linksomos dainos "Kokiais keeliais keliau" jie įterpė kontrastinę dainą Maironio žodžiais "Oi neverk, motušėle". Pradėta visiškai pianissimo, ji išaugo iki galingo forte, perėjo į melodeklamaciją ir buvo užbaigta niūniavimu. Pirmąjį išėjimą scenon "Baltija" užbaigė išeivijoje plačiai pasklidusia vilniečio kompoz. Teisučio Makaičio daina "Pilkie keeliai dulkas". Spontaniška plojimų bangą koncerto dalyviai nenorėjo leisti "Baltijai" nueiti nuo scenos. Plojimai nutilo tik tada, kai buvo paaiškinta, jog "Baltija" dar kartą dainuos koncerto užbaigoje. Tačiau ir tada ne užteko "Baltijos" programon ištrauktų trijų dainų — "Dobiluos", "Karių dainos" ir "Kau-no studentų valsio" — reikėjo pridėti "Užstalės dainą", o iš salės girdėjosi balsai, reikalau-

jantys "Batušką", lietuvių kalbon išverstos ispaniškos dainos, kurią taip pamėgo kongrese dalyvavę jaunimas. Ir ši kartą, kaip ir šokiuose, dalis dainos buvo palydėta ritminiu plojimu. Tenka stebėtis nepaprastu "Baltijos" kvinteto išpopuliarėjimu per tokį trumpą laiką. Plojimai po kiekvieno atlikto dalyko tapo ovacijomis. Pagrindinė "Baltijos" pasisekimo priežastimi tektų laikyti jaunimui patinkančią jų pasirinktą skambių dainų repertuarą ir nepaprastą dainininkų penkiukės nuosirdumą — kiekvienon dainon jie su dēda savo širdis. Būty sveikintina, jeigu kuris mūsų fondas ar privatus asmenys paskirtų lėšų "Baltijos" plokštelei išleisti. Tokia plokštelė bematant išpirktų mūsiškis jaunimas.

Fortepijoninei muzikai atstovavo dvi pianistės — Ramirez "Muzikos dėžutę" atlikusi N. Zavičkaitė iš Argentinos ir Villalados kūrinių "A more" pasirinkusi K. Valevičiūtė iš Brazilijos. R. Kubiliūtė iš Australijos skaitė ilgą Australijoje gyvenančio poeto Prano Pusdesio eilėraštį "Baltos avys, juodos lankos", kuris iš tikrųjų yra daugiau panašus į dramos monologą apie Lietuvą, dėkingas deklamuoti. Jaunoji skaitovė, pasirodė, yra ne tik pianistė, bet ir gera dailiojo žodžio interpretatorė.

Audringais plojimais buvo su tikta ir išlydėta tautinių šokių grupė "Atžalynas" iš Urugvajaus, pašokusi "Varkietį" ir "Malūną". Visus žavėjo jų originalus tų šokių atlikimas. "Atžalynas" yra stipriausia tautinių šokių grupė visoje P. Amerikoje, nors Montevideo lietuvių kolonija nėra didelė. Sveikintinas jaunimo entuziazmas, davęs tokius gražius rezultatus. "Atžalyno" pasirodymai Čikagoje ir Toronte, be abejonės, bus graži paskata ir kitų P. Amerikos kraštų tautinių šokių grupėms bei ansambliams.

Pasirodyti turėjusias Brazilijos "Zarijas" — M. Draugelį, V. Zarauskaitę, L. Vosyliūtę, J. Silicką dėl vieno nario rankos susižeidimo pakeitė iš Hamiltono atvykęs mergaičių choras "Aidas" su vadovu sol. V. Verikaitis. Aidietės padainavo "Partizanų dainą", "Ateisius", "Namo" ir "Nemunėlių". Jos buvo Kanados lietuvių atstovės šiame gražiame jaunimo koncerte. Puikiai akompanavo torontietis J. Govedas. Programą gražiai pranešinėjo Toronto lietuvių Ramūnė Sakalaitė. Koncertu buvo užbaigtas daug entuziazmo jaunose širdyse sukėlęs kongresas, kurio nutarimai bei įsipareigojimai bus paskleisti visame pasaulyje.

Vaisės ir ekskursijos

Užbaigus kongresą, KLB Toronto apyl. pirm. J. Karpis apylinės valdybos vardu pakvietė visus dalyvius vaisėms į Priskelimo salę, kurion vos tilpo jaunimas ir svečiai. Meninę programą atliko Hamiltono "Aidas" ir sol. V. Verikaitis. Po vaišių jaunimas linksminosi iki vidurnakčio, grojant Čikagos neolituanių orkestrui. Liepos 17 d. apylinės rūpėsčių buvo surengta užsienio jaunimui ekskursija į žymiąsias Toronto institucijas ir bendri pietūs. Liepos 18 d. užsienio jaunimas trimis autobusais išvyko ekskursijon po JAV-se.

Kanadiškoji spauda

Apie jaunimo kongresą lietuviškoji spauda, atrodo, plačiai rašys, jei gaus medžiagos. Užbaigos iškilmėse dalyvavo J. Slajus, spaudos komisijos pirm., "Draugo" koresp. Pr. Alšėnas ir kt., tad reikia tikėtis jų reportažų. Kanadiškoji spauda apie lietuvių jaunimo kongresą nebuvo plačiai informuota, bet Toronto dienraštis "Star" liepos 17 d. paskelbė informaciją apie užbaigos iškilmės ir kitus kongreso darbus.

Pokongresiniai įspūdžiai

Kanados lietuvių nuosirdžiai stengėsi priimti jaunimo kongreso dalyvius ir svečius. Nors pradžioje trūko nakvynių, bet į galą atsirado daugiau nei reikia (arti 200). Kaikurių šeimoms priėmė net po kelerą viešnių bei svečių. Kongreso užbaigos komitetas, kad ir pavėluotai, gero-kai pasidarbavo organizuodamas programas, vaises, pamaldas, ekskursijas. Viskas praėjo gana gerai, su pakilia nuotaika, nors nestokojo ir nesklandumų. Bene didžiausias jų — permažos patalpos. Dėl jų ir užėjusio karščio nukentėjo ir pamaldų šventiška nuotaika. Tokia proga, kai į Torontą suvažiuavo 14 kraštų jaunimo atstovai, tautiečiai iš aplinkinių kolonijų, derėjo rinktis pamaldoms į Toronto katalikų katedrą. Taip pat ir salė užbaigos aktyi galėjo būti parinkta erdvesnė. Kanados Lietuvių Diena Toronte praeina žymiai iškilmingiau. Menkio įspūdį ir rengėjų vėlavimasis. Tai dalykai, kurių, atrodo, galima buvo išvengti. Vis dėlto šie trūkumai toli gražu nenustelbė jaunimo kongreso nuotaikos bei jo entuziazmo. Kanadiečiai atliko savo dalį, kaip tuo vasaros metu buvo įmanoma.

Stebėtojai

Didžiausias ir gražiausias europietiškos mėsos ir skanėstų krautuvė.
Geros kokybės gaminiai. Didelis pasirinkimas. Konkurencinės kainos.

SPECIALOS GAMINIAI tip-top MEATS DELICATESSEN
KAS SAVAITĖ

1727 BLOOR ST. WEST (prieš Keele požeminio stotį)
YORKDALE SHOPPING CENTRE • FAIRVIEW MALL
Sheppard Ave. (Don Valley Parkway)
ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (Queen Elizabeth ir 27 greitkelis)

NUO LŠNOS IKI DANGORAIZIO! VERSLO BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS ĮRENGIMAI, PRIEŽIŲRA IR KITI DARBAI

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425 Petras Prakas
Namy: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON:
(PRIE 6-POINTS, ARTI KIPLING AVE.)

Frank Barauskas 231-6226
REALTOR

Frank Barauskas 231-2661
Insurance Agency Limited

Gerardas Balčiūnas 233-9632
Advokatas (barrister, solicitor)

AUTOMASINŲ PAGRINDINIS PATIKRINIMAS ir SUTAI-SYMAS, GREITAS ir SAŽININGAS PATARNAVIMAS.

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE.
(tarp Dundas ir College)
Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

A & B TAILORS
Sav. A. B. BERESNEVIČIUS
343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
Tel. 531-1432
VYRIŠKŲ IR JAUNIMO MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

Notaras
A. Liūdžius, B.L.,
47 Howard Park Ave.
(Toronto-Dominion Bank pastatas)
Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu 537-1708

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniui ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O
Wiktorla BUKOWSKA, R.O
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v ryto iki 6 v v.

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST. TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos: kasdien 9.30 v.r.—6 v.v. Dėl priėmimo skambinti telefonu

MEDUS - reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas Induose ar koriuose. Iš bityno: 30 Dewson St., Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS,
VALDŽIOS PRIZAPINTAS PLOMBERIS, ATLIKIA ĮVAIRIUS VAMZDŲ IR APSILYMO DARBUS.
Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminister Ave., Toronto Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

INSURANCE
DUDA 769-4612
2231 Bloor Street W.

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA
Tel. 251-4864 Namy tel. 277-0814
2483 LAKESHORE BLVD. W., TORONTO 14, ONT.
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS
Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS
į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjai gali pirkti prekių specialiose krautuvėse. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasitarti, nes automobilių skaičius yra ribotas. Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime parodomai įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame. **DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA.** Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro. **LIETUVIŲ ĮSTAIGA Baltic Exporting Co.** 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatines transmisijas

DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas. Lietuvių aptarnauja Jonas Jurėnas 430 BATHURST ST. Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS BALDŲ IR KT.
Vežamas turtas pilnai apdraustas. Skambinti tel. LE 4-1403 30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

780 QUEEN ST. W. PRIE GORE VALE TEL. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO
Vestuvinės nuotraukos Meniškos vaikų nuotraukos Portretai ir kt.

Studentų saugumas darbe - dabarties ir ateities palūkanos

Studentai yra Kanados ateitis. Investuokite į juos. Jie gali atlikti jums visokių darbus ir atlikti ištisą vasarą.

Jei esi darbdavys, atsimink, kad studentai laukia jūsų paaiškinimų apie jų pareigas ir positaikančius pavojus darbe. Supažindink juos su atitinkama saugumo apranga, reikmenimis ir, svarbiausia, įdieki juose tinkamą laikyseną vengti pavojaus. Ko jie išmoks dabar, to mokys ateityje.

Jei esi vasaros darbo studentas, išmoki dirbti saugiai. Klausyk ir stebėk atidžiai. Naujos galimybės, nauja darbo eiga ir aplinka bus labai naudingi dalykai, jei baigsi dieną laimingai. Rūpinkis pats savimi. Tai savaime. Ji padės tau ir kitiem aplink tave. Saugumo įpročiai duoda geras palūkanas dabar ir ateityje. Tad laimingos vasaros!

Savisauga. Ji padeda.

The Workmen's Compensation Board and The Safety Associations, Ontario

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY
323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.
Savininkas V. BAČENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
 - sutvarko rezervacijas, nakvynių ir kitus reikalus
 - be atskiro atlyginimo
 - agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
 - parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
 - parūpina eismo priemonės ekskursijoms
 - patarnauja atskviečiant gimines
- Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

TORONTONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Parapijoje lankėsi vysk. Antanas Deksnys, Vakarų Europos lietuvių vyskupas. Ganytojas applanė lietuvių kapines ir taip pat susipažino su parapijos išsikėlimo planais bei vietove.

— Gerojo Ganytojo stovykla pradėjo trečią savaitę. Ji baigsis šį savaitgalį. Nuo liepos 24 d. stovykla užims Lietuvių Fronto Bičiuliai istisai savaitę.

— Pamaldos Springhurst sekmadieniais 10 ir 11 v.r.

— Praėjusią savaitę palaidotas a. a. Viktoras Mikšys ir Salomėja Satkevičienė. Vėlonių artimiesiems gili užuojauta.

— Praėjusią sekmadienį parapijos bažnyčioje pamokslus pasakė kun. Juozas Margis, tėvas marijonas, 23 metus besidarbuojęs Rosario liet. Šv. Kazimiero parapijoje Argentinoje.

— Šį sekmadienį Springhurst Mišios 10 v.r. už a.a. Oną Narušienę (užrašytos artimųjų); 11 v.r. — už a.a. Praną Kauną.

Lietuvių evangelikų liuterono Isganytojo parapijos žinios

— Kun. A. Žilinskas su šeima atostogauja nuo liepos 17 iki rugpjūčio 5 d. Sekandios pamaldos bus rugpjūčio 6, sekmadienį, 9.30 v.r. Esant reikalui, prašoma kreiptis: i kun. Judt liepos 17-23 d.d. tel. 633-2158; i kun. Vanker liepos 24 — rugpjūčio 5 d.d. tel. 249-8851.

— Mirė L. Vaičekas. Palaidotas liepos 19 d. lietuvių kapinėse. Apeigas atliko kun. A. Trakis iš Chicago.

Dr. J. Urbaitis nuo liepos 15 iki 31 dienos išvyksta atostogų. Dienraštis "The Toronto Sun" spausdina gana daug skaitytojų laiškų. Kairurie jų paliečia ir Lietuvos įvykius. Liepos 12 d. laiško įdėtas ta tema A. J. K. la laiškas.

Juozas Rušas, kurio tėvai gyvena Toronte, pamėgo Yukono teritoriją ir ten darbuojasi. Vietiniame laikraštyje išspausdintas ilgas jo rašinys apie Yukoną ir jo architektūrinį aspektą, kuris esąs apieistas. J. Rušas, atrodo, gyvena Whitehorse mieste — Yukono administraciniame centre. Tai turbūt vienintelis lietuvis toje srityje.

VIENTELE KANADOS VALDZIOS REGISTRUOTA NATURALAUS GYDYMOSI SVEIKATOS KLINIKA. Ivaivis naturalios gydymo būdai — masažai, gydymieji judesiai, elektronika, i vaivis spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

BEIKALINGA MOTERIS nuvesti 6 metų mergaitę i mokyklą ir atgal. Skambinti tel. 535-6651.

ATLIEKU VISUS NAMŲ DAZYMO darbus — išorėje ir viduje. Skubus patarnavimas, pigesnė kaina. Skambinti po 5 v.v. tel. 535-2581 (klausti Joe).

PARDUODAMAS LAIVAS (fiberglass) 17,5 pėdų ilgio. Motoras 85 arklio jėgų. Naujas atidaromas stogas, naujai perdažytas. Kaina pagal susitarimą. Tel. 278-8568.

FOTOGRAFAIS i vaiviams progoms. Skambinti B. Tarvydai tel. 767-4737.

MORTGICIAI dėl pirkimo, pardavimo ar investavimo i naujus mortgiclus prašome skambinti p. Barauskui, Realtor 231-6226 Toronte.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTO medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Pas mane galite gauti vartotų 2x4", durų, faneros. Tel. 533-5116. KAZYS CIBAS.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, išvalymus rūšių, kiemų ir perkraustymo darbus. Skambinti po 5 v. p. p. tel. 535-4329.

LIETUVIŠKA MAISTO GAMINIŲ KRAUTUVĖ

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 5-1258

Ivaivis savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai ir kt. UZZAKYMAI PRIMAMI IR TELEFONU.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS

DĖMESIO!

Pranešame, kad per š.m. liepos mėnesį automobilių kainos sumažintos:

MOSKVIČIUS 412 IZ	\$3059.00
MOSKVIČIUS 408 IE	\$2949.00
ZIGULIS VAZ 2101	\$3199.00
ZAPOROŽEC ZAZ 968	\$1999.00

Siais metais mūsų įstaiga bus uždaryta vasaros atostogoms nuo liepos 24 iki rugpjūčio 14 dienos

LIETUVIŠKA SIUNTINIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

480 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario Tel. LE 1-3098

LFB studijų ir poilsio savaitė pradedama SPRINGHURSTE liepos 22, šeštadienį, 7.30 v. v.

Programą atliks: rašytojas Aloyzas Baronas iš Chicago, solistas Vaclovas Verikaitis ir muzikas Jonas Govėdas.

Parengimas įvyks OAKVIEW COMMUNITY CENTER SALEJE

(prie Mosley gatvės netoli Springhurst Beach).

Kviečiame visus dalyvauti.

ŽODŽIO IR DAINOS VAKARU

PO PROGRAMOS — susipažinimo

ŠOKIAI

(SU VAISEMIS)

Rengėjai

ROMUVOS stovyklos

Maloniai kviečiame visus ROMUVOS steigėjus, rėmėjus darbuotojus,

skautų-čių tėvelius ir plačiąją visuomenę atsilankyti i

ROMUVOS dešimtosios stovyklos

vidurinio savaitgalio iškilmės LIEPOS 29 - 30 dienomis

Liepos 29, šeštadienį, 9.30 val. vakaro — stovyklos laužas

Liepos 30, sekmadienį: 11 v.r. iškilmingos Mišios 12 v. iškilmingo sueigo — 11.30 v.r. naujo kryžiaus-paminklo šventinimas 2 v.p.p. visų svečių bendri pietūs.

X stovyklos vadovybė ir Romuvos valdyba

PASAULIO ESTŲ FESTIVALIS TORONTE

Liepos 8-16 dienomis įvykęs pirmasis laisvojo pasaulio estų festivalis Toronte sutraukė apie 15.000 dalyvių, kurių pusę sudarė vietiniai estai (Toronte gyvena apie 12.000). Tai buvo estų meno ir kultūros dienos. Išties savaitę vyko meno parodos, koncertai, vaidinimai, sportinės varžybos, simpoziumai, jaunimo seminarai, literatūros vakarai, mokytojų konferencija, organizacijų suvažiavimai. Festivalio viršūnė buvo liepos 15, šeštadienį. Nuo pat ryto užviešpatavo Toronte estų renginiai. Pirmasis jų — milžiniška laisvės demonstracija. Nuo Ontario parlamento rūmų 10.000 estų, tvarkingai išsikišę, su vėliavomis, orkestru, jauni ir seni, motinos su vaikais — žygiavo iki naujosios rotušės. Čia kalbą pasakė buvęs Kanados premjeras J. Diefenbakeris. Jis priminė rusų okupaciją Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje ir reikalavo Jungtines Tautas iškelti pavergtųjų tautų klausimą. Kanados užsienio reikalų ministerijos pareigūnai esą mano, kad tai suskaldytų JT. Be to, JT-se vyrauja dvigubas masas — sovietinis blokas reikiškia laisvai, o vakariečiai tyli. Kalbėtojas klausė, kadėl nuo 1960 m. joks Kanados atstovas JT nereikalavo, kad Sov. Sąjunga laikytųsi JT chartos. Azijos ir Afrikos tautos Jungtinėse Tautose stipriai reikiškia prieš tironišką kolonizaciją, bet nieko nesako prieš Sov. Sąjungos nusikaltimus. Rusifikacija vyksta Baltijos kraštuose, ir už 15 metų pusę jų gyventojų bus rusai.

Po pietų 4.30 v. Toronte parodų aikštės kolizijoje įvyko dainų šventė, kurioje dalyvavo 1000 choristų ir apie 10.000 klausytojų. Šventės programa pradėta sekundes tikslu m. u. Ižgiavo chorai su savo vėliavomis iš viso laisvojo pasaulio. Sugiedojus Kanados himną, prasiėjo apie 15 min. trukusį sveikinimo dainų: choras, vyskupo K. Veem iš Stockholmo žodis, giesmė, palydima orkestro. Po to žodį tarė rengėjų pirm. R.

„T. Ziburiai“ atostogaus dvi savaites; neišeis rugpjūčio 10 ir 17 d.d.

JAV ir Kanados Lietuvių Fronto Bičiulių studijų ir poilsio savaitė, kuri paprastai rengiama Dainavėje, š. m. įvyks lietuvių vasarvietėje Springhurst Beach. Tokia savaitė čia buvo surengta lygiai prieš 10 metų. Savaitės dalyviai apsigyvens lietuvių vasarnamiuose, o dalis — moteliuose. Paskaitoms ir maitinimui bus naudojamos Gerojo Ganytojo stovyklos patalpos. (Stovyklos raštinės telefonas: 1-705-429-5633).

Studijų savaitė bus nuo liepos 22 iki 29 d. Šeštadienio vakarą, liepos 22 d., 7.30 v. bus oficialus stovyklos atidarymas Oakview Community Centro saleje (Mosley St. prie 16 g-vės). Čia bus koncertas — literatūros vakaras, kuriame dalyvaus rašytojas Al. Baronas, sol. V. Verikaitis ir akompaniatorius J. Govėdas. Po meninės programos — susipažinimo šokiai su vaivėmis. Čia bus paskelbta ir tolimesnė studijų savaitės tvarka.

Studijų savaitėje yra sutikę dalyvauti paskaitininkai: dr. A. Damušis, dr. A. Klimas, dr. V. Vardys, dr. G. Procuta, Kest. Girnius, Al. Baronas, inž. R. Kučkus ir St. Barzdukas. Visų paskaitų bei diskusijų bendrinę jungiamoji tema — „Lietuviškosios išievojys ateitis jaunimo perspektyvoje“. Numatomas dar ir jautio kepimas bei kitos pramogos. Penktadienio vakaras skiriamas Lietuvos partizanams ir kovotojams pagerbti. Studijų savaitės programoje kviečiami dalyvauti visi besidomintys tautiečiai. V. A.

Rusų kalba pradėta dėstyti Don Mills Annunciation katalikų mokykloje. Rusų kalbos mokėjimui patikrinti buvo pakviestas iš Otavos sovietinės rusų spaudos korespondentas A. Čekuolis. Daugelis tėvų tokiu neapdairiu mokyklos žygiu yra pasipiktinę. Jie parašė protesto raštą ir renka parašus. Tai tikrai keista mokyklos laikysena. Lietuvių kalba iki šiol nėra įvesta nė vienon gimnazijon, nes atsiranda visokių kliūčių, o rusų kalbai atidaromos durys, nors rusų tose mokyklose beveik nėra.

Buvę torontiečiai Irena ir Jonas Klorikaitiai lankėsi pas gimines bei pažįstamus Toronte. Pirmiausia atvežė dukreles Aidą ir Rimą i šokių šventę Čikagoje, o iš ten aplankė Detroitą, Torontą ir per Vasingtoną po mėnesio kelionės automobiliu grįžta i savo dabartinius namus La Habra Kalifornijoje.

Etninių grupių konferencija nutarė organizuoti socialistinę NDP partiją Toronte rugsėjo 16-18 d.d. Esą Ontario vyriausybės organizuotoji konferencija „Heritage Ontario“ buvusi per daug valdinė. Naujoji konferencija būsianti nevaldinė ir svarstysianti šiuos klausimus: nepatenkinama imigrantų vaikų mokykla, stoka ryšių su vyriausybe, klūtis užsienio profesionalams gauti darbą, unių nenorą priimti ateivius ir t.t.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 6-to psl.)

te, šiam tikslui gavusiam \$6.250. Paskutiniame pusvalandyje prieš šį federacinio parlamento pradedančias vasaros atostogas Toronto Trinity rinkiminės apylinkės atstovas Paul Hellyer užbloko naujojo vaikų priedo įstatymo priėmimą. Lig šiol vaikų priedus gaudavo visos kanadiečių šeimos, o pagal naująjį įstatymą priedų būtų netekusios \$10.000 metinių pajamų gaunančios šeimos. Maždaug 1.500.000 šeimų naujasis įstatymas būtų padidinęs vaikų priedus. Tačiau problema sudaro biurokratizmo nuospalvintą priedų paskirstymą pagal pajamas ir vaikų skaičių. Action Canada steigėjui P. Hellyerui atrodė, kad neturtingiesiems padėti reikia ne vaikų priedų nežymaus padidinimo, bet kitų veiksmingesnių priemonių. Panašios nuomonės yra ir daugiau politikų net pačioje liberalų partijoje.

Kanadiečių paskolos už skolintus pirktus kasdieninius reikmenis 1971 m. pabaigoje padidėjo bilijono dolerių ir pasiekė \$12.7 bilijono sumą. Tokias paskolas finansavo: bankai — \$5,8 bilijono, didelių nuomiesių lūpančios paskolų bendrovės — \$2,4 bilijono, gyvybės draudimo bendrovės — \$781 milijonu, didžiosios universalinės krautuvės — \$754 milijonais, namams skirtų techninių gaminių paroduotuvės — \$160 milijonų, kiti smulkesni prekybininkai — \$703 milijonais, kredito kooperatyvai \$1,7 bilijono, kredito kortelės išduodančios įstaigos — \$226 milijonais. Visi šie pagrindiniai pinigų šaltiniai paskolų sumas padidino, išskyrus įstatymo ribose lupikaujančias ir greito bei didelio pelno siekiančias paskolų bendroves, kurių paslaugos pernai sumažėjo \$500 milijonų.

York valsčiaus teisėjas H. Waisberg Toronte nutarė išduoti 25 metų amžiaus amerikietį Karleton Armstrong JAV Wisconsin valstijos policijai. 1970 m. rugpjūčio 24 d. jis padėjo bombą prie Wisconsin universiteto pastato, kuriame buvo įsikūrus karius matyti maitinimo apsaikavimų centras. Nuo sprogimo žuvo 33 metų amžiaus fizikas dr. Robert Fasnacht. Wisconsin valdžia revoliuciniuku pasiskelbusį K. Armstrongą nori teisti kaip eilini žmogžudį. Jo advokatai bandė išrodinėti, kad jų klientas yra politinis pabėgėlis. Teisėjui H. Waisbergui paskelbus sprendimą, tas „politinis pabėgėlis“ jį išvadino fašistine kiauile ir iškoliojo pikčiausiais žodžiais. Priitariamas teismo salę revoliuciją keliančių bičiulių. Tačiau ir tokiame nepageidaujamame svečiui Kanados įstatymai užtikrina apeliacijos teisę. Jo grąžinimas gali būti atidėtas ilgam laikui.

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero par. žinios

— Mūsų bažnyčios priekinės durys, ypač didžiosios, yra reikalingos remonto. Tai delsiant padaryti, vėliau bus didesnis darbas ir kainuos daugiau.

— Pasitaiko pas mus laidotuvių, kurių metu būna net už \$1000 gėlių vainikų. Ar nevertėtų panašiais atvejais, kai karstas yra paskendęs vainikų jūroje, vietoje vainiko aukoti šv. Mišias?

— Užpracistą savaitę iš mūsų bažnyčios palaidotas Thomas O'Mara — airių kilmės. Vėlonis per paskutiniuosius 35 metus lankėsi mūsų bažnyčioje ir ją labai pamilo. Dar gyvas būdamas prašė, jog po mirties būtų palaidotas tik iš mūsų bažnyčios. Vėlonies noras buvo išpildytas.

— Mirė St. Budzeikienė, 59 m., palaidota liepos 13 d. K. A.

Aušros Vartų par. žinios

— Prasidėjo ateitininkų surengta jaunimo stovykla „Baltijoje“ prie Sylvere ežero. Stovyklos komendantas — Raimundas Vilčinskas. Kiti stovyklos vadovai ir tartininkai: Dana Blaundžiūnaitė, Irena Danytė, Dana Styraitė, Julija Adamonienė, J. Blaundžiūnienė, Rimas Ališauskas, J. Bunys, Rimas Zitkus, Petras Adamonis. Stovyklauja apie 50 asmenų.

— Skautų stovykla „Baltijoje“ bus tuojau po ateitininkų stovyklos.

— Birželio 25 d. pakrikštytas Glennas Antanas — Glenn Holmes ir Juozas Rasimavičiūtės-Holmes sūnus. Liepos 2 d. pakrikštytas Kristoforas — Leon Hope ir Ritos Grybaitės-Hope sūnus.

— Mūsų parapijoje lankosi T. Juozas Aranauskas, SJ, ir T. Kazimieras Pečkys, SJ. Parapijos klebonas pabaigė savo atostogas. Klebonui esant stovyklose, visais reikalais prašoma kreiptis i T. Kazimierą Raudeliūną, SJ. T. St. Kulbis išvyko i Ontario skautų stovyklą.

— Liepos 1 d. Valteris Pilypas Plioplis susituokė su Margarita M. Buzaitė.

— Birželio 28 d. palaidotas Vladas Stankevičius. Vėlonies artimiesiems gili mūsų užuojauta.

— N. P. Marijos seserų kongregacijos reikalais lankėsi vyriausia vadovė sesuo Margarita Marija Bareikaite.

— Birželio 18 d. bažnyčioje surinkta \$135.22; birželio 25 d. — \$168; liepos 2 d. — \$139.52; liepos 9 d. — \$155.59.

Aktiviaus dalyvaukime. „T2“ nr. 27 liepos 6 d. Montrealio kronikose tilpo žinutė, kad gegužės 13 d. Montrealio tautinės grupės priėmė ir Kvebeko premjerui pasiuntė memorandumą, kuriame atkreipiamas ypatingas dėmesys i anarchistinio elemento įsigalėjimą Kvebeko provincijoje, kuris įsifiltravo i darbo uniųas, visokiais būdais stengiasi griauti esamą demokratine santvarką ir stengiasi įvesti nacionalizmą pridengiant kairiąją diktatūrą. Lietuvių nedalyvavimas tokio svarbaus pobūdžio pasitarimuose teneiškia, kad daugumas mūsų tokią santvarką pritarume. K. L. B. Montrealio seimelio prezidentams turėtų paskirti atstovus, kurie turėtų posėdžių nepreleidinėtų. Skaitytojas

TORONTO, ONTARIO

Svečiai. Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso proga Toronte lankėsi daug svečių. Dalis jų domėjosi „T. Ziburiais“. Prel. P. Ragažinskas iš Brazilijos viešėjo Toronte keletą dienų, applanė pažįstamus, atnaujino „T. Z.“ prenumeratą oro paštu. Anksčiau jis yra redagavęs Brazilijos lietuvių laikraštį „Mūsų Lietuva“ ir klebonavęs lietuvių parapijoje. Siuo metu jis, kaip V. P. Amerikos Lietuvių Kongreso Komiteto pirmininkas, rūpinasi paruošiamaisiais darbais. Taip pat iš Brazilijos lankėsi „T2“ redakcijoj kun. J. Sulcas, salezietis, jaunimo veikėjas; iš Argentinos — kun. J. Margis, MIC, A. Mičiūnas, lydimas p.p. Lapienų iš Delhi, Ont. Iš Urugvajaus lankėsi kun. J. Giedrys, SJ; iš Vokietijos — kun. V. Damijonaitis, R. Zutaitytė, K. Zutaitytė.

„The Toronto Star“, pastaruoju metu nemažai rašęs apie Lietuvos įvykius, liepos 12 d. paskelbė plačią informaciją su didele antrašte „Unrest in Lithuania worries Kremlin leaders“. Joje pakartotinai rašoma apie tris susideginusius lietuvių, apie 17.000 tikinčiųjų petijciją, apie sporto rungtynes Vilniuje, kur žiurovai atsakė atsiesti per Sov. Sąjungos himną ir mosavo lietuviškom vėliavom. Apie 150 suimta. Esą komunistų vadai susirūpinę esama būkle. Be to, „Star“ paskelbė UPI žinią iš Belgijos, kad Bruges mieste, kur lankėsi Sov. Sąjungos užsienio reikalų min. A. Gromyko, demonstrantų būrys

šaukė „Laisvę Latvijai, laisvę Lietuvai!“ Keli demonstrantai buvo suimti, jų tarpe du parlamentariai.

Jonas Sepulis (ne Seputis, kaip per klaidą atspausdinta „T2“ 28 nr.) baigė ketverių metų inžinerijos kursą bakalauro laipsniu Toronto universitete.

„Miss Toronto“ rinkimuose, kuriuos organizavo policijos atliktos megejų sąjunga, dalyvavo R. Kaminskaitė ir pateko i pirmąjį dešimtuką iš 49.

Prof. K. Skrupskells, anksčiau studijavęs Toronte universitete ir vedęs torontietę, Audronę Kuolaitę, atvyko atostogų.

„T. ZIBURIAMS“ AUKOJO

\$10: Vyta. Barisas, Gerardas Balčiūnas; \$6: Juoz. Dženkaitis, E. Kronienė; \$5: V. Endzulis, L. Puskepalaitienė; rėmėjo prenumeratas po \$10: už dvejus metus — Česl. Senkevičius, už vienerius metus — Alf. Sudeikis, dr. O. Vaitas, D. Vaitiekienė, K. Lišauskas, Pr. Girdvainis, P. Liaukevičius, kun. Z. Smilga, J. Švenčionis, St. Ruksa, K. Pakalniškis, D. Viskantienė, Kazys Ožalas, vysk. A. L. Deksnys, K. Milasevičienė, Alg. Bielskus, dr. Petras Tunkūnas, Vinc. Stanislovaits, dr. A. Pacevičius, Alb. Andriūšis, Tadas Bartkus, St. Grigelaitis, V. Biliūnas; \$3: Pr. Mickus; \$2.50: J. Petraitis; \$2: Wm. Kviet, A. Ratkevičius, Jurgis Juodis; \$1: kun. Z. Ramanauskas, A. Paulauskas, I. Jurcevičius, A. Matuszevičienė, A. Janušas, A. Buškus, S. Indriksonienė, A. Razutis, St. Deveikis, J. Kazragis, F. Subačius, V. Karauskas. Nuoširdus aciu spaudos rėmėjams.

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA TEL 727-3120
6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781
Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas

“LITAS” ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamasis s-tas	5.0%	Asmenines	8.5%
Taupomasis s-tas	6.0%	Nekiln. turto	8.5%
Term. ind. 1 m.	6.5%	Cekių kredito	9.0%
Term. ind. 2 m.	7.0%		
Term. ind. 3 m.	7.5%	Investacines nuo 9% iki 12%	

Duoda nemokama gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

KASOS VALANDOS
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.